

Projekt pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije

---

Bumbak, Marija

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:562519>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-23**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Projektni menadžment

MARIJA BUMBAK

PROJEKT POKRETANJA SOCIJALNE TVORNICE I KUĆE
ZA ODMORU FUNKCIJI RAZVOJA RURALNOG PODRUČJA
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2021. godine

**VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić**

**Specijalistički diplomski stručni studij
Projektni menadžment**

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

**PROJEKT POKRETANJA SOCIJALNE TVORNICE I KUĆE
ZA ODMORU FUNKCIJI RAZVOJA RURALNOG PODRUČJA
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**

Mentor:

dr. sc. Zlatko Barilović, prof. v. š

Studentica:

Marija Bumbak

Naziv kolegija:

**PLANIRANJE I POKRETANJE
PROJEKTA - PRAKTIKUM**

JMBAG studenta:

0234042622

Sadržaj

SAŽETAK.....	1
1. UVOD.....	3
2. ULAZNA STRATEGIJA	5
3. SADRŽAJ PROJEKTA	7
3.1 PRISTUPNA ANALIZA.....	7
3.1.1 EUROPSKA STRATEGIJA	7
3.1.2 NACIONALNA STRATEGIJA	10
3.2 OPIS PROJEKTA.....	12
3.3 SOCIJALNA TVORNICA.....	12
3.4 IZGRADNJA NISKOENERGETSKE KUĆE	20
3.5 RESURSI.....	25
3.6 SWOT ANALIZA	26
3.7 PESTLE ANALIZA (ANALIZA MAKROOKOLINE)	28
3.8 STAKEHOLDER ANALIZA (ANALIZA DIONIKA).....	29
3.9 ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENCIJE	30
4. CILJEVI PROJEKTA.....	32
4.1 NAMJENSKI CILJEVI PROJEKTA	32
4.2 OBJEKTNI CILJEVI PROJEKTA	33
5. TAKTIKE IZVOĐENJA	34
6. PLAN PROJEKTA	37
6.1 WBS.....	38
6.2 PRIKAZ PLANA PROJEKTA U PROJECT LIBRE-u.....	39
7. ANALIZA RIZIKA	41
8. EKONOMIKA PROJEKTA.....	46
9. PROJEKTNNA ORGANIZACIJA.....	51
10. PLAN KONTROLE IZVOĐENJA PROJEKTA.....	52
11. IZJAVA	55
12. POPIS LITERATURE.....	56
ŽIVOTOPIS.....	60

ZAHVALE

- Hvala mentoru dr. sc. Zlatku Bariloviću na strpljenju, vodstvu, motivaciji, podršci i prijenosu znanja koje mi je pomoglo u izradi rada i tokom školovanja.
- Hvala svim profesorima Veleučilišta koji su kroz moje školovanje nesebično dijelili znanje i iskustva i tako pridonijeli, sada završenoj prekrasnoj avanturi.
- Hvala kolegama koji su mi uljepšali studiranje i dijelili sa mnom iskustva i pomagali s osmijehom na licu.
- Hvala mojoj obitelji i prijateljima na podršci, vjeri i ljubavi koju su mi pružili kroz sve godine moje odsutnosti.
- Hvala mom šefu Marku Paunoviću, koji me uveo u svijet projekata i svojim radom motivirao i inspirirao.

SAŽETAK

Ruralni dijelovi Hrvatske su prepuni prirodnog bogatstva, no nažalost sve više prisutna depopulacija tih područja ostavlja neiskorišten potencijal. Stanovnici ruralnih područja su pretežno starije dobi, iz razloga što mladi migriraju u urbana područja radi školovanja ili zaposlenja. Većina stanovnika ima velike poljoprivredne površine, koje ne rijetko ostaju zapuštene radi okolnosti koje im onemogućavaju rad na njima. Razlozi mogu biti razni, no u većini slučajeva je to nedostatak financija ili nedostatak radne snage.

Principom socijalne tvornice mobiliziralo bi se stanovništvo u upotrebu poljoprivrednih sredstava s olakšanim okolnostima. Tvornica bi bila smještena u okolici grada Drniša. Drniš je smješten u području Dalmatinske zagore. Kao središnja točka na udaljenosti 33 kilometra od Šibenika i 24 kilometra od Knina, te spada pod Šibensko-kninsku županiju. Sam Grad Drniš obuvača teritorijalno 335 kilometara kvadratnih te ga okružuje 27 naselja. Stanovnici bi imali mogućnost proizvoditi u rangu svojih mogućnosti, bez opterećenja financijskim troškovima i distribucije. Sama tvornica bi bila izgrađena u skladu s prirodom, s minimalnim utjecajem na okoliš, koristeći prirodne i obnovljive materijale u cilju uštede energije. Izgradila bi se i kuća za odmor kao dodatni izvor prihoda. Koristeći prirodne materijale poput drva, osiguravamo manju štetnost okolini, mogućnost reciklaže, veću otpornost i lakšu održivost. Ugradnjom solarnih panela iskoristila bi se sunčeva energija za potrebe grijanja vode i opskrbu električne energije. Ovaj projekt je u skladu s razvojnim strategijama na županijskoj, nacionalnoj i Europskoj razini, koje za cilj imaju oživljavanje ruralnog područja, među ostalim kroz promicanje socijalne uključenost, smanjenje siromaštva i gospodarski razvoj.

Ovaj pilot projekt donio bi pozitivne promjene za stanovnike ruralnih područja. Razvoj ruralnih područja pomaže očuvanju lokalnog identiteta, tradicije i običaja, štiti okoliš, jača autohtonu, tradicijsku i ekološku proizvodnju na osnovi održivoga razvoja.

Ključne riječi: ruralni razvoj, socijalna tvornica, smanjenje siromaštva, projekt, projektni menadžment

PROJECT OF STARTING A SOCIAL FACTORY AND HOLIDAY HOME FOR THE FUNCTION OF THE DEVELOPMENT OF THE RURAL AREA OF ŠIBENIK-KNIN COUNTY

ABSTRACT

The rural parts of Croatia are full of natural wealth, but unfortunately the increasingly present depopulation of these areas leaves untapped potential. Residents of rural areas are predominantly elderly, due to the fact that young people migrate to urban areas for education or employment. Most residents have large agricultural areas, which often remain neglected due to circumstances that prevent them from working on them. The reasons can be various, but in most cases it is a lack of finances or a lack of manpower.

The principle of a social factory would mobilize the population to use agricultural resources with facilitated circumstances. The factory would be located in the vicinity of the town of Drniš. Drniš is located in the Dalmatian hinterland. As a central point at a distance of 33 kilometers from Sibenik and 24 kilometers from Knin, and belongs to the Šibenik-Knin County. The City of Drniš itself covers 335 square kilometers and is surrounded by 27 settlements. Residents would be able to produce in the range of their capabilities, without the burden of financial costs and distribution. The factory itself would be built in harmony with nature, with minimal impact on the environment, using natural and renewable materials in order to save energy. A holiday home would also be built as an additional source of income. By using natural materials such as wood, we ensure less damage to the environment, recyclability, greater resilience and easier sustainability. The installation of solar panels would use solar energy for water heating and electricity supply. This project is in line with development strategies at the county, national and European levels, which aim to revitalize the rural area, through the promotion of social inclusion, poverty reduction and economic development.

This pilot project would bring positive changes for the residents of rural areas. The development of rural areas helps to preserve local identity, traditions and customs, protects the environment, strengthens indigenous, traditional and ecological production on the basis of sustainable development.

Key words: rural development, social factory, poverty reduction, project, project management

1. UVOD

Europski odbor regija u preporukama za Strategiju EU-a za revitalizaciju ruralnih područja napominje da ruralna područja nisu homogena te da su neka od njih suočena s velikim demografskim izazovima (depopulacija, problemi starenja itd.) te kao jednu od preporuka navodi borbu protiv depopulacije i socijalne isključenosti, primjerice, promicanjem inicijative pametnih sela, bio gospodarstva i socijalnih inovacija te premošćivanjem digitalnog jaza. Također je napomenuto da cilj oblikovanja programa revitalizacije ruralnih područja treba sadržavati, među ostalim, potporu održivim i dinamičnim ruralnim zajednicama, potporu poduzećima, obrazovanju, osposobljavanju, zapošljavanju i otvaranju radnih mjesta, poticanje urbanog razvoja prilagođen lokalnim demografskim okolnostima, poboljšanje digitalne i infrastrukturne povezanosti, osiguravanje održivog iskorištavanja resursa, maksimalno povećanje potencijala ruralnog turizma u zdravom i raznolikom prirodnom krajoliku i prihvaćanje kreativnosti i kulturnog potencijala ruralnih područja.¹ Demografski trenovi pokazuju jaz između urbanih i ruralnih područja: ruralna područja čine 44 posto površine EU-a, ali 78 posto europskog stanovništva živi u urbanim ili funkcionalnim urbanim područjima.² Iako sve više ljudi traži način da se vrati prirodi, mladi ljudi napuštaju ovo područje u potrazi za obrazovanjem ili zaposlenjem. Prema prvim rezultatima popisa stanovništva 2011 godine u Drnišu i okolici je registrirano 7.801³ osoba, no obzirom na trendove možemo očekivati da je danas taj broj manji.

Šibensko-kninska županija posjeduje bogate prirodne resurse, te ima povoljne uvjete za bavljenje poljoprivredom, ruralnim razvojem i ruralnim turizmom. Uz vinogradarstvo/podrumarstvo, maslinarstvo, proizvodnju mediteranskog voća, povrća i eteričnog bilja, proizvodnju pršuta i pčelarstvo, u Šibensko-kninskoj županiji postoji i duga tradicija morskog ribarstva i marikulture.⁴

Europska unija ima snažnu namjeru ulagati u razvoj ruralnih područja i pruža mogućnosti i sredstva za to. Jedan od prioriteta politike ruralnog razvoja EU -a je Socijalna uključenost i gospodarski razvoj sa dva područja djelovanja: 1) Olakšavanje diverzifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća, kao i otvaranje novih radnih mjesta; 2) Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima. Doprinos zajedničke poljoprivredne politike EU-ovim ciljevima ruralnog razvoja podupire se iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR).

---

¹ Službene stranice Europskog Parlamenta. URL: <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2020-01066-00-00-AC-TRA-HR.docx/content> (pristupano 18.10.2021.)

² Službene stranice Europskog Parlamenta. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20210414STO02006/koja-su-rijesenja-za-smanjenje-broja-stanovnika-u-europskim-regijama> (pristupano 18.10.2021.)

³ Državi zavod za statistiku Republike Hrvatske: URL: https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/firstres/htm/H11_Zup34_0957.html (pristupano 18.10.2021.)

⁴ Razvojna agencija Šibensko-kninske županije. URL: <http://www.rra-sibenik.hr/stranice/o-ruralnom-razvoju/59.html> (pristupano 18.10.2021.)

Proračun EPFRR-a za razdoblje od 2021. do 2027. iznosi 95,5 milijardi eura, što uključuje izvanredna sredstva u iznosu od 8,1 milijardi eura iz instrumenta za oporavak Next Generation EU kako bi se ublažilo posljedice pandemije COVID-a 19.⁵ Strategija razvoja grada Drniša do 2020 godine je za cilj imala povećati zaposlenost, spriječiti odljev mladih te stvoriti poticajno i sigurno okruženje za život na području Grada Drniša, te povećati konkurentnost gospodarstva i razviti formalno, neformalno i informalno obrazovanje prilagođeno potrebama tržišta rada.⁶

Cilj ovog rada jest koristeći se metodologijom izrade pokretačkog elaborata projekta , prikazati pokretanje projekta izgradnje tzv. Tvornice i kuće za odmor, s ciljem ostvarivanja prihoda. Ideja je da se sav prihod uloži u daljnji razvoj i prostor u kojem mještani žive.

Društvena tvornica ima za cilj mobilizirati lokalno stanovništvo za proizvodnju svježeg voća i povrća koje će kasnije biti označeno kroz zajedničku marku i stavljeno na tržište. Na ovaj bismo način olakšali očuvanje tradicije i autohtonih proizvoda na životu te potaknuli smanjenje društvenog siromaštva i socijalne isključenosti. Osim toga, kuća za odmor izgradila bi se kao dodatni izvor prihoda koji bi gostima omogućio povezivanje s tim područjem više nego samo kao gost.

U nastavku rada će biti prikazane i razrađene ulazne strategije projekta. Potom će se prikazati kako se strategije projekta uklapaju u strategije Europske Unije te Nacionalnu strategiju za razvoj ruralnog područja. Potom će biti opisani uvjeti koji se trebaju zadovoljiti za realizaciju projekta te opis izgradnje infrastrukture. Potom će se prikazati potrebni resursi te analize projekta. Prikazat će se ciljevi projekta, taktike izvođenja te detaljan plan izvedbe. Ekonomika projekta će prikazati isplativost projekta a rizici prepoznati u projektu će povećati spremnost na moguće negativne utjecaje na projekt.

---

⁵ Službene stranice Europske Unije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_hr (pristupano 18.10.2021.)

⁶ Službene stranice Grada Drniša. URL: https://www.drnis.hr/images/25_strategija_razvoja/2017/03_15/Strategija_Drnis_Izmjene_i_dopune_09032017.pdf (pristupano 18.10.2021.)

2. ULAZNA STRATEGIJA

Strategija se mora pretvoriti u projekt što vodi k tome da se najprije određuje ulazna strategija projekta, a nadalje na osnovi toga priprema pokretanje projekta. Između strategije projekta i njegove eksploatacije jest dakle proces projekta koji svaki za sebe zahtijeva prvo pripremu, a potom izvođenje⁷.

Ovim pilot projektom se želi se pridonijeti oživljavanju ruralnog područja Šibensko-kninske županije, smanjenju siromaštva, povećanju razine socijalne uključenosti te gospodarskom razvoju kroz mobilizaciju stanovnika s ciljem upotrebe poljoprivrednih sredstava. U slučaju pozitivnih rezultata, ovaj princip bi se mogao primijeniti na ruralna područja ne samo u Republici Hrvatskoj nego i šire. Ovim bi se doprinijelo očuvanju lokalnog identiteta, tradicije i običaja, jačanju autohtone, tradicijske i ekološke proizvodnje.

Princip socijalne tvornice omogućio bi mobiliziranje stanovništva u upotrebu poljoprivrednih sredstava kojim raspolažu s olakšanim okolnostima. Tvornica bi bila smještena u okolici grada Drniša, koji je smješten u području Dalmatinske zagore. Kao središnja točka na udaljenosti 33 kilometra od Šibenika i 24 kilometra od Knina, te spada pod Šibensko-kninsku županiju te obuhvaća teritorijalno 335 kilometara kvadratnih te ga okružuje 27 naselja. Stanovnici bi dobili mogućnost proizvodnje i iskorištavanja svojih resursa u rangu svojih mogućnosti. Pod spomenute olakšane okolnosti se misli na ne opterećenje financijskim troškovima i opterećenjem distribucije. Tvornica bi imala minimalan utjecaj na okoliš, s obzirom da bi se koristili prirodni i obnovljivi materijali izgradnji. Izgradila bi se i kuća za odmor kao dodatni izvor prihoda. Koristeći prirodne materijale poput drva, osigurava se manja štetnost okolini, mogućnost reciklaže, veću otpornost i lakšu održivost.

Ulazne strategije projekta pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije (specijalistički završni rad) su sljedeće:

S1 - izgraditi i opremiti tvornicu i kuću za odmor

S2 - ostvarivanje dobiti poslovanjem tvornice

S3 - ostvarivati rast prihoda poslovanjem tvornice od 5 % godišnje

S4 – ostvarivanje dobiti poslovanjem kuće za odmor

S1 - IZGRADITI I OPREMITI TVORNICU I IZGRADITI KUĆU ZA ODMOR

Tvornica bi se smjestila na području grada Drniša. Analizom ponuda građevinskih zemljišta na tom području, cijena zemljišta od 10 000 m² bi bila 300 000 Eura. Sama građevina bi se

---

⁷ Bistričić, A.: op. cit, str. 100.; Ana Hlača. URL: <https://www.pfri.uniri.hr/knjiznica/NG-dipl.LMPP/267-2014.pdf> (pristupano 26.10.2021.)

izgradila koristeći prirodne i obnovljive materijale u cilju uštede energije. Koristeći prirodne materijale drvo, glinu, trsku i kamen osiguravamo manju štetnost okolini, mogućnost stopostotne reciklaže, veću otpornost i lakšu održivost. Ugradnjom solarnih panela iskoristila bi se sunčeva energija za potrebe grijanja vode i opskrbu električne energije. Potrebna je oprema za rad poput hladnjaka, teglica i slično. Kuća za odmor će se izgraditi istim principom izgradnje.

S2 – OSTVARIVANJE DOBITI POSLOVANJEM TVORNICE

Prodajom proizvoda ostvariti dobit je glavna svrha projekta. Prisutnost na medijskim kanalima (web, blog, Instagram i Facebook), na sajmovima ruralnog razvoja, turističke zajednice i ostalih skupina te sklapanjem ugovora s trgovačkim lancima, restoranima, hotelima, kampovima i slično, osigurat ćemo prilike za prodaju proizvoda i namirnica. Otvaranjem OPG-a omogućit će se legalna proizvodnja i distribucija sirovina radi ostvarivanja prihoda.

S3 - OSTVARIVATI RAST PRIHODA POSLOVANJEM TVORNICE OD 5 % GODIŠNJE

Poslovanje OPG-a ovisit će o ukupnom doprinosu uključenih stanovnika. Obzirom da veliki broj potencijalnih "suradnika" i njihovom raspolaganju velikih količina zemlje za obradu, cilj za prvu godinu poslovanja je ostvariti rast prihoda od 5%. Također, namjera projekta je da se sva dobit vrati u korist stanovnika i okoline u kojoj žive, što će rezultirati poboljšanjem i ulaganjem u rad tvornice. Ulaganja će se vršiti u obliku zapošljavanja osoba za rad i pomoć stanovnicima, kupovinom opreme te također ulaganjima u "vlastitu" obradu i proizvodnju tvornice.

S4 – OSTVARIVANJE DOBITI POSLOVANJEM KUĆE ZA ODOMOR

Analizom podataka dobivenim iz Turističke Zajednice Šibensko-kninske županije, Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske i iznajmljivača u Drniškom području možemo očekivati minimalno 1000 gostiju godišnje. Rekordne 2019 godine u županiji je ostvareno 5.549.445 noćenja, a čak u 2020 pandemijskoj godini je ostvareno 2.709.092⁸ noćenja. Obzirom na pandemiju potražnja za ruralnim umjesto urbanim područjima je sve više u porastu. Grad Drniš je okužen brojim prirodnim i sportskim atrakcijama te uživa bogatu kulturu, tradiciju i kulturnu baštinu. Ciljana skupina su svi zaljubljenici boravka u prirodi, obitelji koji žive u urbanim područjima (avanturisti, planinari, biciklisti i svi turisti u tranziciji. Raznovrsnost ponude ostvarujemo kroz dostupnost dodatnih aktivnosti poput: obilazaka lokalnih OPG-ova i dostupnost njihovih proizvoda, besplatno korištenje bicikla, te ostalih iskustava s lokalnim stanovnicima. Prodajom paket aranžmana koji će iziskivati boravak od minimalno 5 dana u kući za odmor, fokusirati se na korisnike drugih zemalja te tako konkurirati izvan granice države. Paket bi uključivao jednodnevne izlete na Nacionalni Park Krka, obilazak Meštrovićevih djela i EtnoLand Dalmati, Šibenika i okolice, kanjonu Čikole, Zipline i izvor Cetine.

---

⁸ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. URL: <https://www.dzs.hr/> (pristupano 26.09.2021.)

3. SADRŽAJ PROJEKTA

Sadržaj projekta sastoji se od pristupne analize koja sadrži analize strategija Europske Unije i Nacionalne strategije za razvoj ruralnog područja. Prikazat će se detaljan opis principa izgradnje građevina (tvornice i kuće za odmor) te uvijete koji se moraju zadovoljiti za rad u skladu sa propisima i zakonima Republike Hrvatske te resursi potrebni u projektu. Koristeći analize (SWOT, PESTLE, STAKEHOLDER) prikazat će se okolina u kojem će se projekt razvijati te osvijestiti mogući rizici u projektu.

3.1 PRISTUPNA ANALIZA

3.1.1 EUROPSKA STRATEGIJA

Države članice EU-a provode financiranje iz EPFRR-a kroz programe ruralnog razvoja. Ti se programi sufinanciraju iz nacionalnih proračuna i moguće ih je pripremiti na nacionalnoj ili na regionalnoj osnovi. Iako Europska komisija odobrava i prati provedbu programa ruralnog razvoja, odluke o izboru projekata i dodjeli plaćanja donose nacionalna i regionalna upravljačka tijela. Svaki program ruralnog razvoja mora biti usmjeren na barem četiri od šest prioriteta EPFRR-a⁹:

- poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima;
- poboljšavanje isplativosti i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama;
- poboljšavanje organizacije lanca opskrbe hranom i dobrobiti životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi;
- promicanje učinkovite uporabe resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru;
- obnavljanje, očuvanje i poboljšavanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom;
- promicanje socijalne uključenosti, smanjivanje siromaštva i poticanje gospodarskog razvoja u ruralnim područjima.

---

⁹ Službene internetske stranice Europske Unije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_hr (pristupano 26.09.2021.)

Sažeci prioritetnih i fokusnih područja

Šest prioriteta politike ruralnog razvoja EU -a pružaju osnovu za uvođenje potpore iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u ruralna područja. Ovi širi prioriteti politike raščlanjeni su na specifična područja intervencije, poznata kao fokus područja (FAs Area). PRP -i postavljaju kvantificirane ciljeve prema odabranim fokusnim područjima i ocrtavaju programske mjere i njihova dodijeljena sredstva koja će se koristiti za postizanje ciljeva¹⁰.

Prioritet 1: Prijenos znanja i inovacije

1A: Poticanje inovacija, suradnje i razvoja baze znanja u ruralnim područjima;

1B: Jačanje veza između poljoprivrede, proizvodnje hrane i šumarstva te istraživanja i inovacija;

1C: Poticanje cjeloživotnog učenja i stručnog osposobljavanja u poljoprivrednom i šumarskom sektoru.

Prioritet 2: Održivost poljoprivrednog gospodarstva i konkurentnost

2A: Poboljšanje gospodarskih performansi svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije poljoprivrednih gospodarstava;

2B: Olakšavanje ulaska odgovarajuće kvalificiranih poljoprivrednika u poljoprivredni sektor i obnova generacija.

Prioritet 3: Organizacija prehrambenog lanca i upravljanje rizicima

3A: Poboljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac;

3B: Podrška sprječavanju i upravljanju rizicima na farmama.

Prioritet 4: Obnova, očuvanje i poboljšanje ekosustava

4A: Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje biološke raznolikosti;

4B: Poboljšanje upravljanja vodama;

4C: Sprječavanje erozije tla i poboljšanje upravljanja tlom.

---

¹⁰ European Network for Rural development. URL: https://enrd.ec.europa.eu/policy-in-action/rural-development-policy-figures/priority-focus-area-summaries_en (pristupano 26.09.2021.)

Prioritet 5: Ekonomija otporna na resurse, klimatski otporna

5A: Povećanje učinkovitosti korištenja vode u poljoprivredi;

5B: Povećanje učinkovitosti u korištenju energije u poljoprivredi i preradi hrane;

5C: Olakšavanje opskrbe i uporabe obnovljivih izvora energije;

5D: Smanjenje emisije stakleničkih plinova i amonijaka iz poljoprivrede;

5E: Poticanje očuvanja i sekvestracije ugljika u poljoprivredi i šumarstvu.

Prioritet 6: Socijalna uključenost i gospodarski razvoj

6A: Olakšavanje diverzifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća, kao i otvaranje novih radnih mjesta

6B: Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima

6C: Poboljšanje pristupačnosti, uporabe i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) u ruralnim područjima

Višegodišnji financijski okvir EU-a (VFO) za razdoblje 2021.-27., Usvojen 17. prosinca 2020. godine, iznosi 1,21 bilijun eura (u tekućim cijenama), uz dodatnih 808 milijardi eura iz instrumenta oporavka sljedeće generacije EU-a. Ukupna sredstva dodijeljena za zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) iznose 386,6 milijardi eura, podijeljena između dva fonda (koji se često nazivaju „dva stupa“ ZPP -a) ¹¹:

Europski poljoprivredni jamstveni fond (EAGF)

EKLJP („prvi stup“ ZPP -a) izdvaja 291,1 milijardu eura. Do 270 milijardi eura bit će osigurano za programe potpore prihodima, a ostatak će biti namijenjen potpori poljoprivrednih tržišta.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)

Za EPFRR (drugi stup ZPP -a) ukupna dodjela iznosi 95,5 milijardi eura. To uključuje 8,1 milijardu eura iz instrumenta oporavka sljedeće generacije EU-a za pomoć u rješavanju izazova koje predstavlja pandemija COVID-19. Oko 30% sredstava za oporavak postat će dostupno 2021., a preostalih 70% bit će oslobođeno 2022. godine.

---

¹¹Službene stranice Europske Komisije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_en#overview (pristupano 26.09.2021.)

3.1.2 NACIONALNA STRATEGIJA

Obzirom da je Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. pokrenut no još nije izrađen, koristi se Razvojna strategija Šibensko-kninske županije do 2021.¹²

Razvojni prioriteti i mjere

Cilj 1. Konkurentno i polifunkcionalno gospodarstvo

- Prioritet 1.5. Razvoj primarnih djelatnosti
  - Cilj: Stvaranje snažnog primarnog sektora temeljenog na autohtonim proizvodima i povezanog s prehrambenom prerađivačkom industrijom i turizmom.

Mjera 1.5.1. Poticanje razvoja poljoprivrede i integracije s turizmom

1.5.1.1. Razvoj i unaprjeđenje sustava navodnjavanja

1.5.1.2. Podrška povezivanju poljoprivrednika i turističkog sektora (prvenstveno ugostitelja)

1.5.1.3. Stvaranje uvjeta olakšanog plasiranja lokalnih poljoprivrednih proizvoda na županijsko tržište

1.5.1.4. Podrška modernizaciji poljoprivrednih gospodarstava

1.5.1.5. Poticanje međusobnog umrežavanja poljoprivrednika

1.5.1.6. Poticanje razvoja ekološke poljoprivrede

- Prioritet 1.3. Razvoj inovativnosti i istraživanja te podrška malom gospodarstvu i poduzetništvu
  - Cilj: Razvoj i stvaranje pozitivne poduzetničke klime koju karakteriziraju razvijene i dostupne usluge za gospodarstvenike te inovativnost i kreativnost koje dovode do stvaranja novih visokovrijednih proizvoda.

Mjera 1.3.2. Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture i usluga

1.3.2.1. Razvoj sektorsko specijaliziranih poduzetničkih zona i unaprjeđenje opremljenosti postojećih

1.3.2.2. Podrška smještaju gospodarstvenika u poduzetničke zone

---

¹² Razvojna strategija Šibensko-kninske županije. URL: <http://www.rra-sibenik.hr/upload/stranice/2018/12/2018-12-10/104/razvojnastrategijasibenskogninskezupanije42019.pdf> (pristupano 26.09.2021.)

1.3.2.3. Razvoj poduzetničkih potpornih institucija (PPI)

1.3.2.4. Subvencioniranje kamatnih stopa poduzetnicima u sektoru malog gospodarstva

1.3.2.5. Subvencioniranje i podrška u marketinškim aktivnostima

1.3.2.6. Subvencioniranje stručnog osposobljavanja i usavršavanja

1.3.2.7. Subvencioniranje kupnje dugotrajne imovine

- Prioritet 1.1. Razvoj turističke ponude i selektivnih oblika turizma
  - Cilj: Jačanje turizma i njegove održivosti te produljenje turističke sezone kroz poticanje razvoja selektivnih oblika turizma i unaprjeđenje kvalitete turističkih sadržaja i usluga.

Mjera 1.1.3. Razvoj selektivnih oblika turizma

1.1.3.1. Poticanje razvoja selektivnih oblika ruralnog i ekoturizma

1.1.3.2. Poticanje razvoja selektivnih oblika kulturnog i gradskog turizma

1.1.3.3. Poticanje razvoja ostalih selektivnih oblika turizma

1.1.3.4. Snažnija promocija (jačanje vidljivosti) selektivnih oblika turizma

Cilj 6. Energetska učinkovitost usmjerena na obnovljive izvore energije (OIE)

- Prioritet 6.1. Intenziviranje valorizacije OIE
  - Cilj: Iskorištavanje dostupnih potencijala za korištenje obnovljivih izvora energije na području županije kroz unaprjeđenje infrastrukture i promociju prednosti zelenih izvora energije.

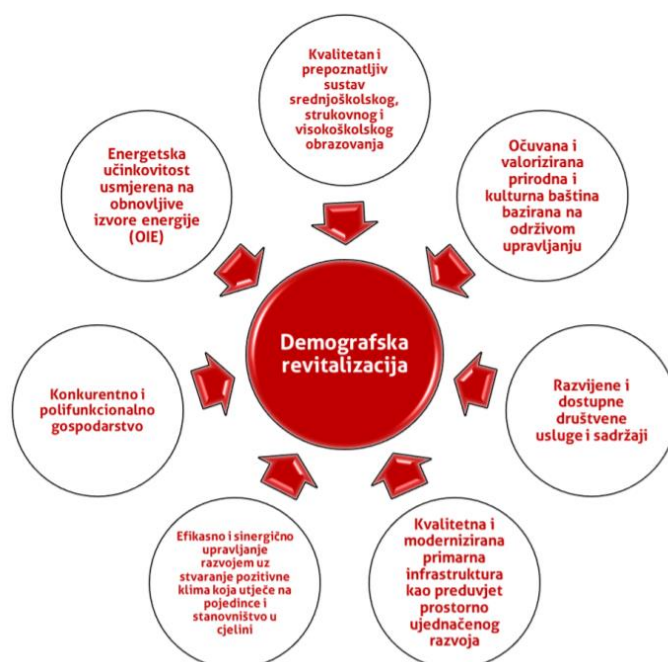
Mjera 6.1.2. Poticanje korištenja OIE u privatnom i javnom sektoru

6.1.2.1. Informativno-edukativne aktivnosti za gospodarske subjekte i građane

6.1.2.2. Poticaji (subvencije) za kupnju i instalaciju infrastrukture za korištenje OIE

Horizontalni cilj : Demografska revitalizacija

Slika 1 Demografska revitalizacija kao posljedica ostvarenja specifičnih razvojnih ciljeva

Izvor: <http://www.rra-sibenik.hr/upload/stranice/2018/12/2018-12-10/104/razvojnastrategijasibenskogninskezupanije42019.pdf> (pristupano 26.09.2021.)

3.2 OPIS PROJEKTA

3.3 SOCIJALNA TVORNICA

Svrha samog projekta je da se otvori socijalna tvornica koja bi omogućila stanovnicima ruralnog područja Šibensko-kninske županije da u granicama svojih mogućnosti proizvode voće i povrće koje bi se kasnije etiketiralo pod zajedničkim "brendom" te prodavalo. Sva ostvarena zarada bi se ulagala u rad tvornice te poboljšanje životnih uvjeta "suradnika". Tim načinom bi se mobilizirali do sad neiskorišteni ljudski i prirodni resursi. Kupnja zemljišta na području grada Drniša od 10 000 m² bi iznosila 300 000 Eura. Sama građevina bi se izgradila koristeći prirodne i obnovljive materijale u cilju uštede energije. Koristeći prirodne materijale drvo, glinu, trsku i kamen osiguravamo manju štetnost okolini, mogućnost stopostotne reciklaže, veću otpornost i lakšu održivost. Ugradnjom solarnih panela iskoristila bi se sunčeva energija za potrebe grijanja vode i opskrbu električne energije. Potrebna je oprema za rad poput hladnjaka, teglica i slično. Primarna svrha vrta je probavljanje svježeg povrća, ljekovitih bilja i voća od "suradnika" to jest stanovnika. Tvornica će se izgraditi na principu izgradnje niskoenergetske kuće (opisana u nastavku).

Slika 2 Namirnice

Izvor: <https://super1.telegram.hr/relax/evo-kako-mozete-do-svjezeg-voca-povrca-i-mesa-iz-domacih-opg-ova-i-od-malih-proizvodaca/> (pristupano 26.09.2021.)

"Tvornica" će biti registrirana kao obrt te mora zadovoljavati Minimalne tehničke uvjete za rad.

Minimalni tehnički uvjeti u proizvodnji i prometu prehrambenih proizvoda¹³:

Opći uvjeti

Obrtnik može obavljati gospodarsku djelatnost proizvodnje i prodaje svojih proizvoda ili trgovine prehrambenih proizvoda samo ako ima odgovarajući poslovni prostor, Zakon o obrtu. Obavljanje navedene djelatnost može se započeti nakon ispunjenja minimalno tehničkih uvjeta.

Posebni uvjeti

Zakon o hrani

Pravilnik o higijeni hrane

Zakon o trgovini

Zakon o zaštiti na radu

Zakon o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe,

---

¹³ Hrvatska obrtnička komora. URL:

http://infos.hok.hr/faq/f_tehnicka_pitanja/f2_organizacija_rada/mtu_u_proizvodnji_i_prometu_prehrambenih_proizvoda (pristupano 26.09.2021.)

Zakon o sanitarnoj inspekciji

Zakona o zaštiti potrošača

Pravilnikom o minimalnim tehničkim uvjetima za poslovne prostorije u kojima se obavlja trgovina i posredovanje u trgovini i uvjetima za prodaju robe izvan prostorija

Pravilnik o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rad u proizvodnji i prometu namirnica

Pravilnik o normativima mikrobiološke čistoće i metode njenog određivanja

Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe

Pravilnikom o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom

Pravilnikom o posebnoj radnoj odjeći i obući osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu dolaze u neposredan dodir s namirnicama, sredstvima za održavanje osobne higijene, njegu i uljepšavanje lica i tijela

Postupak

Postupak utvrđivanja MTU u proizvodnji i prometu prehrambenih proizvoda počinje na način da obrtnik podnese ZAHTJEV nadležnom tijelu organa uprave - Uredu za gospodarstvo Županije, da utvrdi jesu li ispunjeni uvjeti prema zakonu za obavljanju djelatnosti navedene u zahtjevu.

Uz ZAHTJEV stranka prilaže slijedeće dokumente:

- preslika registracije (rješenje o upisu u obrtni registar);
- dokaz o prostoru / kiosk (građevinska-uporabna dozvola, ugovor ili suglasnost, vlasnički list);
- dokaz o ispravnosti električnih, plinskih, vodovodnih instalacija, zdravstvena ispravnost vode za piće, ispravnosti oruđa za rad s povećanom opasnošću na radu, nepropusnosti dimovodnih kanala, zvučnoj izolaciji prostora, atestu buke za određene djelatnosti, mikroklimatskim uvjetima u prostoru, funkcionalnosti i učinkovitosti sustava za provjetravanje, zbrinjavanje ambalaže i ambalažnog otpada, zbrinjavanje tehnološkog otpada i drugo;
- upravnu pristojbu.

Tijelo uprave koje vodi upravni postupak ovisno o nalazu može zahtjev:

Usvojiti i utvrditi upravnim rješenjem da poslovne prostorije, oprema i sredstva rada udovoljavaju propisanim minimalnim tehničkim, sanitarnim, zdravstvenim i drugim propisanim uvjetima za obavljanje djelatnosti trgovine sukladno zahtjevu ili

Odbiti i utvrditi u obrazloženom (navesti razloge) upravnom rješenju da poslovne prostorije, oprema i sredstva rada ne udovoljavaju navedenim uvjetima,

Odbaciti zahtjev kao neosnovan ili obustaviti postupak, pod uvjetima utvrđenim Zakonom o općem upravnom postupku.

Protiv rješenja tijela uprave nezadovoljna stranka može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

Obrtnik koji bi u istom prostoru nastavio istu djelatnost, s prekidom poslovanja, za koju su propisani jednaki MTU mora ponoviti proceduru pribavljanja rješenja o ispunjavanju minimalno tehničkih uvjeta.

Na temelju članka 50. stavka 1. točke 9. Zakona o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe (»Narodne novine« broj 1/97 - pročišćeni tekst), ministar zdravstva uz suglasnost ministra poljoprivrede i šumarstva donio je:

PRAVILNIK O UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI PROSTORIJE ZA PROIZVODNJU I PROMET NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE¹⁴

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti koje moraju ispunjavati prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe.

Članak 2.

Prostorijama za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe u smislu ovoga Pravilnika podrazumijevaju se:

1. prostorije za proizvodnju namirnica i predmeta opće uporabe
2. prostorije u kojima se obavlja promet na veliko namirnica ili predmeta opće uporabe
3. prostorije u kojima se obavlja promet na malo namirnica ili predmeta opće uporabe
4. prostorije u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost.

Članak 3.

Broj, raspored, veličina i građevinske karakteristike prostorija iz članka 2. ovoga Pravilnika moraju biti takve da omogućuju higijensko rukovanje s namirnicama i predmetima opće uporabe, uključujući i zaštitu od kontaminacije sirovina, namirnica, predmeta opće uporabe,

---

¹⁴ Zakon.poslovna.hr URL: <https://zakon.poslovna.hr/public/pravilnik-o-uvjetima-koje-moraju-ispunjavati-prostorije-za-proizvodnju-i-promet-namirnica-i-predmeta-opce-uporabe/18863/zakoni.aspx>
(posjećeno 27.09.2021.)

materijala, vode, dovoda zraka i osoblja, a isto tako i od vanjskih uzroka uključujući nametnike i glodavce.

Članak 4.

U proizvodnji namirnica moraju se osigurati prostorije za:

- skladištenje sirovina;
- skladištenje ambalaže;
- skladištenje gotovih proizvoda;
- privremeno skladištenje krutog otpada;
- zaposlenike;

te prostorije ili prostore za:

- pripremu i obradu sirovina;
- završnu obradu proizvoda;
- pranje i dezinfekciju ambalaže i
- pakiranje.

Slika 3 Tlocrt "Tvornice"

Izvor: izrada autorice

Nakon dobivanja Rješenja o zadovoljavanju minimalnih tehničkih uvjeta može se krenuti s radom. Poslodavci su obavezni izvršiti odredbe Zakona o zaštiti na radu i Zakona o zaštiti od požara. Ono što je potrebno je¹⁵:

1. Izrada procjene rizika

Poslodavac je obavezan procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije/biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika. Procjena rizika mora biti izrađena u pisanom ili elektroničkom obliku, mora odgovarati postojećim rizicima na radu i u vezi s radom, mora biti dostupna radniku na mjestu rada, a radnici i njihovi predstavnici svakako moraju biti uključeni u postupak njene izrade (čl. 18. st. 5.).

Poslodavac je obavezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima. Cilj provedbe je otkloniti ili svesti na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti te osigurati bolju razinu zaštite na radu. Propusti učinjeni u postupku izrade procjene rizika ne oslobađaju poslodavca obveza i odgovornosti u vezi sa zaštitom na radu.

2. Ispitivanje radnog okoliša

Poslodavac je obavezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu. Ako radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka, ako u radnom postupku nastaje prašina ili buka, odnosno vibracije, ako se pri radu koriste, proizvode ili prerađuju opasne kemikalije, ako postoji izloženost opasnim zračenjima ili su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere ili ako je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika tada treba provesti ispitivanje radnog okoliša. Ispitivanja je poslodavac obavezan obaviti na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu.

3. Sredstva rada, mjesta rada i osobna zaštitna sredstva

Poslodavac mora osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu. Obavezan je osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i ispravni te da se koriste prema pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača na način da za vrijeme rada ne

---

¹⁵ Minimalni tehnički uvjeti. URL: <https://minimalnitehnickiuvjeti.hr/nakon-pocetka-poslovanja-ispunjavanje-zakonskih-obveza/> (pristupano 26.09.2021.)

ugrožavaju radnike. Poslodavac je obavezan obavljati preglede, odnosno ispitivanja sredstava rada koja se koriste, kako bi se utvrdilo jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika (čl. 42.).

4. Ispitivanje električnih instalacija

Električne instalacije moraju se periodički ispitivati najmanje jednom u 4 godine.

5. Osposobljavanje za rad na siguran način

Poslodavac je obavezan, na temelju izrađene procjene rizika, osposobiti radnike za rad na siguran način prije početka rada, kod promjena u radnom postupku, kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene, kod uvođenja nove tehnologije, kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada ili kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima. Prilikom zapošljavanja radnika poslodavac ima rok od 60 dana u kojem ga mora osposobiti za rad na siguran način, a unutar kojeg radnik mora raditi pod nadzorom osobe osposobljene za rad na siguran način.

6. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Poslodavac je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima. Svaki djelatnik mora biti osposobljen za početno gašenje požara, upoznat s planom evakuacije, a najmanje jednom u dvije godine mora se održati vježba evakuacije. Poslodavac mora, ovisno o površini prostorije i djelatnosti koja se u njoj obavlja, osigurati minimalan potreban broj vatrogasnih aparata.

7. Osposobljavanje za pružanje prve pomoći

Poslodavac je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći zaposlenicima i drugim osobama do dolaska hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu. Poslodavac je obavezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći. U radnim prostorijama gdje istovremeno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći. U prostorima u kojima radi više od 20 radnika potrebno je osposobiti najmanje jednog radnika na daljnjih 50 djelatnika. Poslodavac je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni te zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

8. Osposobljavanje ovlaštenika poslodavca

Poslodavac može provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada. Zadaća ovlaštenika je da:

- radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika;

- radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada;
- posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati;
- isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika;
- u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu;
- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu;
- radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno propisanim pravilima;
- osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu;
- osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

9. Označavanje - radni prostor, sigurnosni znakovi

Radni prostori moraju biti označeni odgovarajućim znakovima sigurnosti. Poslodavac je obavezan na mjestima rada istaknuti pisane upute za provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu.

10. Ispitivanja sustava zaštite od požara, protupanične rasvjete, gromobranske instalacije

Poslodavac je obavezan redovito, najmanje jednom godišnje, provoditi ispitivanja sustava zaštite od požara i protupanične rasvjete, te u redovitim intervalima, ovisnim o djelatnosti i korištenim sredstvima pri radu, provoditi ispitivanja sustava zaštite od munje (gromobranske instalacije).

11. Čišćenje i dezinfekcija kuhinjskih napa, ventilacijskih kanala i odsisnih ventilatora

Prema Pravilniku o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata ugostiteljski objekti moraju provoditi redovite dezinfekcije sustava kuhinjskih napa i ventilacijskih odsisnih kanala te odsisnih ventilatora iz prostora objekata. Ugostitelji moraju redovito čistiti filtere, provoditi odmašćivanja i čišćenja kuhinjskih napa, otklanjati atmosferska zaprljanja na vanjskom dijelu kanala.

3.4 IZGRADNJA NISKOENERGETSKE KUĆE

Nisko energetske montažne kuće su primjer održive gradnje. Koristi se materijal čija proizvodnja nije štetna za okoliš. Cilj je maksimalno iskoristiti dostupnu energiju te optimizirati potrošnju iste. Bitna je kvalitetna izolacija, prozori i vrata koji sprječavaju izlaz topline te korištenje sunčeve energije. Sami trupci osiguravaju u velikoj količini očuvanje topline, to jest su odlični izolatori. Minimalna trajnost drvenih kuća se procjenjuje na 30 godina, no dobro je poznato da ovakve kuće traju i do 100 godina.

Kako se pravi montažna kuća?

Montažne kuće se grade:

1. Transportiranjem profila i montiranjem na gradilištu
2. Sklapanjem objekta u tvornici i transportiranjem na gradilište

Kuće od trupaca mogu biti od drva bora, smreke ili jele. Ove vrste drva imaju prirodne smole koje štite od propadanja. Debljina trupaca može biti od 20-45 centimetara promjera. Transportiranje gotove kuće je uvelike lakše nego skalpanje na mjestu, obzirom da taj način uvelike ovisi o vremenskim uvjetima. Za sklapanje konstrukcije je potrebno do 7 dana.

Slika 4 Primjer konstrukcije klasične drvene montažne kuće

Izvor: <https://kigp.ru/bs/doma-iz-ocilindrovannyh-breven-plyusy-i-minusy-stroit-ili-net-dom-iz-sruba-/>
(pristupano 26.09.2021.)

Postupak izgradnje¹⁶

Temelj

Može biti na šipovima ili klasični – sa pločom i izravnujućim slojem. Temelj treba imati dubinu od 40 do 50 cm i širinu stope od oko 30 cm, obavezna je gromobranska traka, mora da bude ravan i kvalitetno izveden.

Unutrašnji radovi

- montira se i ugrađuje stolarija, drvena ili PVC (rjeđe aluminijska);
- sanitarni čvorovi, kanalizaciona i vodovodna instalacija. Treba paziti da se cijevi stavljaju paralelno sa izradom zidova i da izvodi treba da budu postavljeni u temelj na određena i isplanirana mjesta da ne bi poslje bilo problema;
- elektro instalacija;
- izolacija na podovima i na zidovima;
- parket;
- instalacija za grijanje.

U PVC stolariji se najčešće koristi staklo ukupne debljine 24 mm, $U_g = 1,4 \text{ W/m}^2 \text{ K}$, 4 – 16 – 4LOW-E gdje brojevi predstavljaju: debljina prve ploče stakla [mm] – debljina međuprostora ispunjena zrakom ili inertnim plinom [mm] – debljina druge ploče stakla [mm]. Porastom svijesti o energetskej održivosti danas se sve više koriste troslojna stakla niske toplinske provodljivosti s $U_g = 0,6 – 1,1 \text{ W/m}^2 \text{ K}$. Glavno svojstvo IZO stakla je da svojom konstrukcijom smanjuje toplinske gubitke.¹⁷

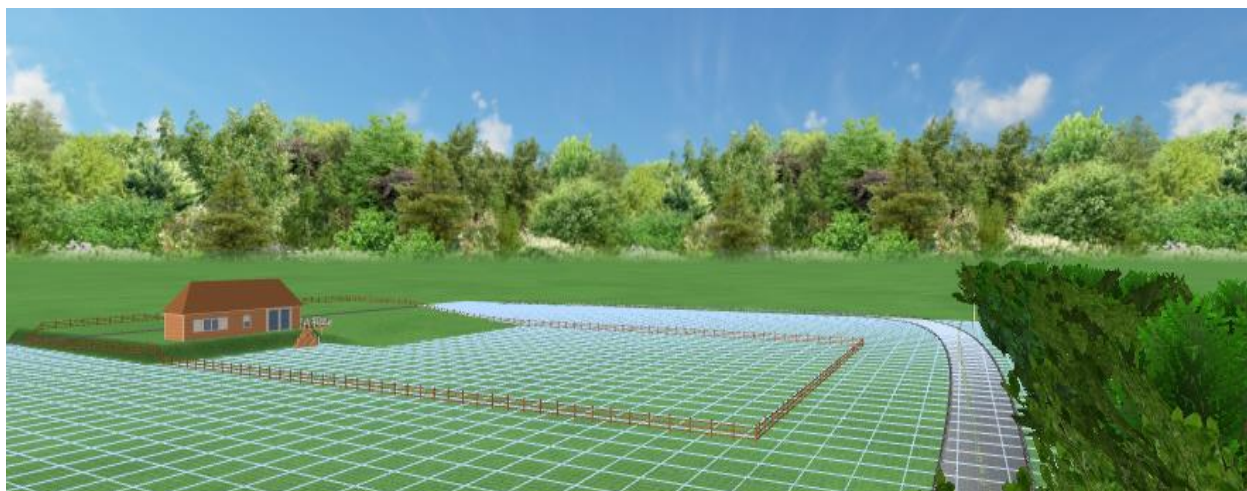
Mogućnost reciklaže kuće

Drvene kuće imaju minimalan negativni utjecaj na okolinu te radi svojih svojstava troše znatno manje energije u usporedbi sa zidanim kućama građenih od betona i ili cigle. U slučaju rušenja veliki dio bi se mogao reciklirati i ne bi bilo puno otpada za zbrinjavanje. Drvo bi se moglo iskoristiti za dijelove novih kuća, prenamijeniti, a instalacije se jednostavno izvade. Rušenje betonskih i ciglenih kuća stvara velike količine otpada (beton, cigla, instalacije, izolacije...).

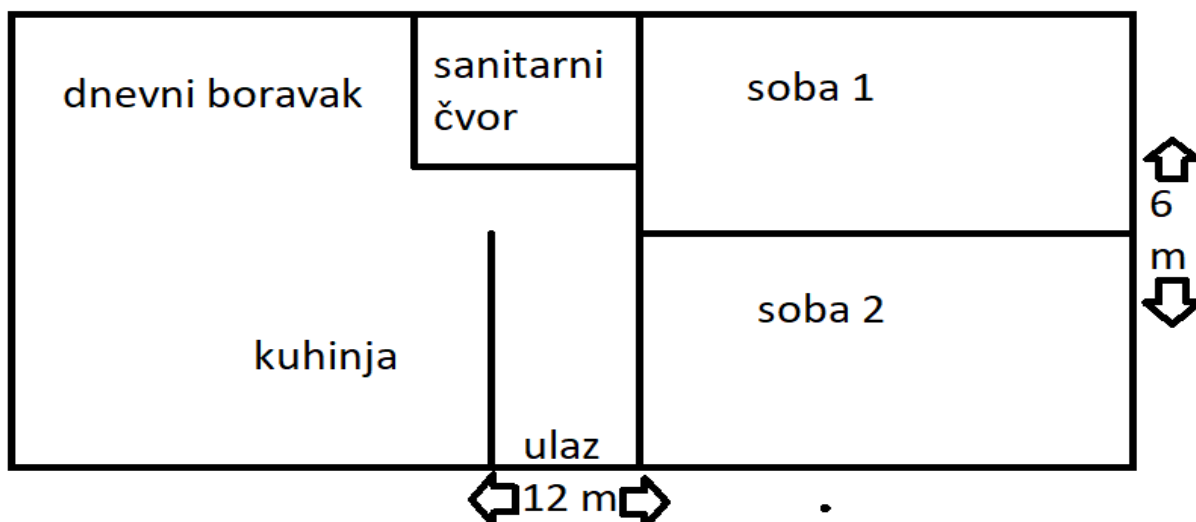
¹⁶ Montaznakuca.blogspot. URL: <http://montaznakuca.blogspot.com/2014/09/kako-se-pravi-montazna-kuca.html> (pristupano 26.09.2021.)

¹⁷Inoprem. URL: <https://www.inoprem.hr/pvc-stolarija-inoprem-pocetna/pvc-prozori/izo-staklo-dvoslojno-i-troslojno/> (pristupano 26.09.2021.)

Slika 5 Koncept kuće za odmor

Izvor: izrada autorice

Slika 6 Unutarnji raspored kuće

Izvor: izrada autorice

Unutrašnjost će biti opremljena sa dvije sobe, kupatilom, kuhinjom i dnevnim boravkom. Dimenzije kuće su 12 x 6 metara radi energetske učinkovitosti same građevine. Kapacitet gostiju je maksimalno 6 osoba. Grijanje će biti na drva, voda će se grijati na solarne panele, dok će za hlađenje biti ugrađena klima, no s obzirom na materijale kojim je rađena ovakve kuće ne zahtijevaju veliku konzumaciju energenata.

Kategorizacija objekta

Sukladno „Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu“ budemo dobili određenu kategorizaciju za naš objekt.

Zahtjev za kategorizaciju podnosi iznajmljivač nadležnom tijelu kada je objekt spreman za prijem gosta. Iznajmljivač snosi troškove kategorizacije objekta. Očevid u objektu obavlja povjerenstvo ureda kojeg čine najmanje dva člana. Članove povjerenstava imenuje čelnik ureda. Povjerenstvo vodi službenik ureda – voditelj postupka do donošenja rješenja. Troškove postupka čine dnevnice, troškovi prijevoza i smještaja članova povjerenstva.

Objekti u domaćinstvu razvrstani su sukladno obveznim ugostiteljskim uslugama u vrste:

1. Soba;
2. Apartman;
3. Studio apartman;
4. Kuća za odmor;
5. Kamp;
6. Kamp odmorište.

Kuća za odmor je objekt u kojem iznajmljivač pruža uslugu smještaja i korištenja okućnice, opremljen da gost sam može pripremiti i konzumirati hranu. U Kući za odmor iznajmljivač može pružati usluge prehrane, pića i napitaka.

Slika 7 Ploča za označavanje vrste i kategorije objekta u domaćinstvu

Izvor: <https://www.tramax.hr/ploca-za-apartman-kuca-za-odmor-3.html> (pristupano 28.09.2021.)

Prijedlog marketinškog komuniciranja

Marketing kao pojam ima vrlo široko značenje. Osnovna definicija marketinga govori da je marketing proces planiranja i provođenja stvaranja ideja, proizvoda i usluga, određivanja njihovih cijena, promocije i distribucije, kako bi se obavila razmjena koja zadovoljava ciljeve pojedinaca i organizacija. U široj javnosti marketing se pogrešno poistovjećuje s oglašavanjem, odnosno postoji stereotip da je marketing samo oglašavanje. Iz definicije je vidljivo da je marketing funkcija koja objedinjuje sve komunikacije poduzeća prema klijentu i

obrnuto. Tako se planiranje marketing aktivnosti sastoji od niza koraka koji prethode definiranju marketinških aktivnosti:¹⁸

- Analiza situacije;
- Definiranje ključnih elemenata strategije;
- Odabir smjera ostvarivanja održive konkurentske prednosti;
- Definiranje sastavnica provedbe marketinških aktivnosti.

Rezultat provedenih koraka trebalo bi biti formiranje marketing miksa, odnosno proizvoda, cijene, promocije i distribucije. Tako je potrebno komunicirati s nizom turističkih agencija kako na domaćem tako i na inozemnom tržištu. Kako bi bilo moguće dobro isplanirati promocijske aktivnosti, potrebno je definirati promocijski miks. Promocija zapravo predstavlja marketinšku komunikaciju koja kroz svoje aktivnosti predstavlja poduzeće i njegovu ponudu ciljnoj grupi, a radi ostvarenja dvosmjerne komunikacije koja će pomoći uspješnoj prodaji.¹⁹ Tako se proces promocije sastoji od nekoliko koraka:

- Odabir ciljane javnosti;
- Određivanje ciljeva promocije;
- Kreiranje poruke i izbor medija;
- Proračun promocije i evaluacija promocije.

Plan našeg komuniciranja s budućim klijentima ostvarit ćemo preko raznoraznih medijskih portala, te preko promocija i prezentacija. Putem:

- Web stranice;
- Facebook stranica;
- Instagram profila;
- Bloga;
- Preko turističkih agencija i Turističkih zajednica;
- Promocija na sajmovima;
- Letaka;
- Posjetnica.

---

¹⁸ Pavičić i suradnici: Osnove strateškog marketinga, Školska knjiga, Zagreb, 2014., str.48

¹⁹ Pavičić i suradnici: Osnove strateškog marketinga, Školska knjiga, Zagreb, 2014., str.48.

3.5 RESURSI

Resursi predstavljaju sva sredstva koja su potrebna za provođenje radnih procesa i aktivnosti. U ovom poslovanju se koriste prirodni, materijalni i ljudski resursi. Resursima treba efikasno i pažljivo raspolagati da bi se osigurala financijska stabilnost.

Prirodni resursi

Prirodni resursi su najbitniji resursi za ovaj projekt. To su sirovine koje i bez obrade predstavljaju gospodarsku vrijednost. Sirovine dolaze iz različitih područja geosfera. Iz biosfere dolaze biljne i životinjske tvari, iz hidrosfere dolazi voda i ribe, iz atmosfere kisik, a iz litosfere mineralne sirovine. Izvore energije dijelimo na neobnovljive i obnovljive. Neobnovljivi izvori energije su fosilna (ugljen, nafta i prirodni plin) i nuklearna goriva (uran, plutonij), čija su nalazišta i zalihe ograničene te samim tim podložna konačnom iscrpljivanju. Za razliku od njih, karakteristika obnovljivih izvora energije jest da su neiscrpn i neprestano se obnavljaju u prirodi. U obnovljive izvore energije ubrajamo sunčevu energiju, energiju vjetera, energiju vode, geotermalnu energiju i energiju iz biomase²⁰. Kuća koju ćemo izgraditi će se moći reciklirati. Koristimo Sunčevu energiju kao industrijsku sirovinu za grijanje vode u kući. Korištenje štednih žarulja u objektu (LED žarulje) i reduktori za klima uređaje će smanjiti potrošnju električne energije. Građevinske sirovine koje koristimo su glina, kamen i pijesak. Drvo je prirodni obnovljivi izvor koji koristimo za izradu drvene arhitekture, grijanje i uređenje okućnice. Kao ekološki osviješteno poslovanje svake godine ćemo zasaditi 30 stabala. Postavit će se reduktori na slavine i tuš glave radi smanjenja potrošnje vode.

Ljudski resursi

Pod ljudske resurse ubrajamo sve one koji sudjeluju u izvedbi projekta i kasnije radu poduzeća. Menadžment ljudskih potencijala piše da se ljudski kapital odnosi na produktivne sposobnosti pojedinca – to jest znanje, vještine i iskustvo koji imaju ekonomsku vrijednost. Od suradnika na projektu imamo sudionike koji su potrebni za izgradnju i dobivanje dozvola gradnje, budući zaposlenici i suradnici.

Materijalni resursi

Pod materijalne resurse svrstano je zemljište, građevine i sva oprema koja će se kupiti.

---

²⁰ Termorad. URL: <https://termorad.hr/obnovljivi-izvori-energije-2/> (pristupano 26.10.2021.)

3.6 SWOT ANALIZA

"SWOT je engleski akronim za snage (Strengths), slabosti (Weaknesses), prilike (Opportunities) i prijetnje (Threats). SWOT analiza je jednostavan i snažan okvir i tehnika za analiziranje snaga i slabosti, prilika i prijetnji s kojima se suočava organizacija i koji joj pomaže da se usmjeri na svoje snage, minimizira prijetnje i kroz kvalitetnu strategiju najbolje upotrijebi prilike koje su joj dostupne kako bi osigurala konkurentsku prednost"²¹.

Snage- organizacijski čimbenici koji je čine konkurentnijom na tržištu od drugih organizacija. To je resursna prednost i destruktivna kompetencija koja organizaciju čini superiornom u zadovoljavanju zahtjeva tržišta i potrošača i time joj daje komparativnu prednost u odnosu na druge sudionike neke industrije ili tržišta.

Slabosti- o graničenja su ili nedostaci u jednom ili više područja organizacije, njezinim resursima i kompetencijama koji joj priječe postizanje dobrih rezultata u odnosu na konkurente i umanjuju sposobnost uspješnog konkuriranja.

Prilike- glavne su, povoljne situacije u okolini organizacije koje joj omogućuju da pojača svoju konkurentsku poziciju i prednost. Trendovi i promjene u okolini izvor su prilika za organizacije.

Prijetnje- nepovoljne su situacije u okolini organizacije koje postavljaju zapreke za željenu poziciju poduzeća i potencijalno ugrožavaju njezinu sposobnost konkuriranja.

SWOT analiza pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije je prikazana u sljedećoj tablici.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Velika potpora lokalne i regionalne uprave - Financijska isplativost u budućnosti - Poboljšanje životnih uvjeta i okoline suradnika - Osigurani ljudski resursi bez velikih troškova - Prirodni resursi - Kulturna baština (raznovrsnost, bogatstvo) - Pogodna klima i reljef za proizvodnju voća i povrća - Turistički sadržaji NP KRKA, Šibenik, ... - Cjelogodišnje trajanje sezone - Dobar geoprometni položaj - Prepoznata važnost ruralnog turizma - Usklađenost sa strategijom razvoja Šibensko-kninske županije - Usklađenost sa strategijom Europske Unije za razvoj ruralnog područja - Trend eko-kuće u porastu	<ul style="list-style-type: none"> - Neadekvatna nacionalna promocija - Nedostatna prepoznatljivost ruralnih područja, njihovih vrijednosti i raznolikosti. - Nedostatak interesa turističkih posrednika

²¹ Rukavina, Ivana. URL: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/velegs:490/preview> (pristupano 26.09.2021.)

<ul style="list-style-type: none"> - Visoka potražnja za uslugama (iznajmljivanja) na području Šibensko-kninske županije u porastu - Promocija ekologije - Trend boravka u prirodi u porastu - Povezanost s lokalnim OPG-ovima, udrugama 	
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Prodaja autohtonih proizvoda - Mogućnost daljnjeg razvoja i sufinanciranja kroz Eu fondove i fondove za ruralni razvoj - Daljnje ulaganje u vlastitu proizvodnju 	<ul style="list-style-type: none"> - Pojava konkurencije - Pad interesa ili nezainteresiranost potencijalnih suradnika - Demografska slika (izumiranje stanovništva, deruralizacija) - Izumiranje starih zanata - Klimatske promjene - Manji prihodi od očekivanog

Tablica 1 SWOT analiza

Izvor: obrada autorice

Snage - Ističemo se na tržištu kao priča o uspjehu u ruralnom i ratom pogođenom području. Uz veliku potporu Šibensko-kninske županije, Republike Hrvatske i Europske unije, ostvaruje se projekt od velike socijalne, ekonomske, turističke, kulturološke i gospodarske vrijednosti. Ciljano tržište za proizvode su trgovački lanci, te dodatno će biti moguće online kupnja. Dobar geoprometni položaj pogoduje razvoju poslovanja (velik broj okolnih sela, velik broj turista u tranziciji te blizina velikim prirodnim i drugim atrakcijama). Trend boravka u eko-kućama je u porastu, kao i boravak u prirodi. Ciljano tržište za smještaj su svi ljubitelji prirode i osobe zainteresirane za život na selu svih dobi. Posebno ćemo se usmjeriti prema domaćim gostima (obitelji, izletnici, avanturisti, biciklisti, gljivari, lovci, planinari) koji pridonose manjoj turističkoj sezonalnosti. Dobra povezanost sa lokalnim OPG-ovima, udrugama,...

Slabosti- neprepoznatljivost ruralnih područja i njihovog bogatstva su najveći problem. Gospodarstvo Republike Hrvatske se bazira turizmu na stranim gostima koji borave na morskom dijelu RH., te se većina marketinških aktivnosti bazira na istom, što rezultira velikoj sezonalnosti i fokusu na određeni sektor.

Prilike - daljnji razvoj poslovanja pomoću prikupljenih financijskih sredstava za širenje proizvodnje, te apliciranjem za EU fondove i fondove Republike Hrvatske, osigurati sredstva za proširenje imanja, stvaranje novih, većih kapaciteta za rad. Širenje mreže suradnika i korisnika putem medija i promotivnim aktivnostima.

Prijetnje - pojavom konkurencije na tržištu dolazi do mogućnosti pada prodaje i neostvarenih očekivanih prihoda. Prirodne katastrofe uzrokovane klimatskim promjenama su velika prijetnja za financijsku održivost projekta.

3.7 PESTLE ANALIZA (ANALIZA MAKROOKOLINE)

Gdje se uzroci pojedinačnih rizika mogu opisati u hijerarhijskoj strukturi raščlanjivanja rizika sa sve većim stupnjevima pojedinosti (Hillson, 2002), ukupni rizik projekta proizlazi iz širih utjecaja u okruženju i kontekstu projekta. Tehnike identifikacije rizika mogu koristiti različite okvire za strukturiranje pretraživanja ukupnog rizika projekta, uključujući: PESTLE – politički, ekonomski, društveni, tehnološki, pravni, ekološki.²²

PESTLE model, odnosno analitički okvir:

1. Politički (**P**olitical);
2. Ekonomski (**E**conomic);
3. Socijalni (**S**ocial);
4. Tehnološki (**T**echnological);
5. Zakonski (**L**egal);
6. Ekološki (**E**nvironmental).

Cilj PEST/LE analize je procjena utjecaja čimbenika okoline, pri čemu se uzima u obzir i međusobna ovisnost tih čimbenika.

- politički (P - political) - politički faktori se odnose na to kako vlada i vladine organizacije određuju, odnosno utiču na poslovanje i ekonomiju u cjelini, što uključuje vanjskotrgovinsku politiku, političku stabilnost ili nestabilnost, korupciju i slično,

- ekonomski (E - economic) - ovi faktori se odnose na ekonomski rast, stopu inflacije, devizne kursove, kamatne stope, dohodak potrošača, stopa nezaposlenosti,

- socijalni (S - social) - to podrazumijeva cjelokupno okruženje, norme, običaje i vrijednosti stanovništva, demografske karakteristike, stopa rasta stanovništva, stavovi o životu, kulturne barijere, stavovi o karijeri,

- tehnološki (T - technological) - ovi faktori se odnose na inovacije u tehnologiji koje mogu povoljno ili nepovoljno uticati na poslovanje, tehnološke podsticaje, nivo inovacija, automatizaciju, tehnološke promjene i količinu tehnološke svijesti koju tržište posjeduje,

- pravni (L - legal) - ovi faktori uključuju zakone koji mogu uticati na poslovanje, kao što su zakoni o zaštiti potrošača, zakoni o diskriminaciji, o zapošljavanju, antimonopolski zakoni, zakoni o autorskim pravima i slično ,

---

²² Hillson, D. (2014). How risky is your project — And what are you doing about it? Paper presented at PMI® Global Congress 2014—North America, Phoenix, AZ. Newtown Square, PA: Project Management Institute. URL: <https://www.pmi.org/learning/library/risky-project-doing-it-9351> (pristupano 26.10.2021.)

- okolišni segment (E - environmental)- ovi faktori se odnose na ekološke aspekte, klimu, zagađenje, potencijalni nedostatak sirovina, i slično²³.

PESTLE analiza pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije.

Politički	Ekonomski	Socijalni
-Odnosi s drugim državama -Nestabilnost vlade i neriješena politička pitanja	-Porezi Republike Hrvatske -Stalni rast cijena -Pad BDP-a	-Iseljavanje stanovništva -Ugled poduzeća -Promjena trenda -Niska kupovna moć potrošača -Neadekvatna medijska eksponiranost
Tehnološki	Zakonski	Ekološki
-Dostupnost opreme potrebne za poslovanje	-Zakoni o gradnji -Zakoni o radu obrta i zapošljavanju -Zakoni o zaštiti okoliša -Zakoni o iznajmljivanju	-Korištenje prirodnih i obnovljivih resursa -Potrebna veća kontrola konzumacije i očuvanje prirodnih resursa -Veća ekološka osviještenost

Tablica 2 PESTLE analiza
Izvor: obrada autorice

3.8 STAKEHOLDER ANALIZA (ANALIZA DIONIKA)

Analiza dionika obično se odnosi na niz tehnika ili alata za identificiranje i razumijevanje potreba i očekivanja glavnih interesa unutar i izvan projektnog okruženja. Razumijevanje atributa, međusobnih odnosa, sučelja između i između zagovornika projekta i protivnika, pomaže nam u strateškom planiranju našeg projekta. Ovdje leži veliki dio rizika i održivosti našeg projekta, te u konačnici podrška koju moramo učinkovito dobiti i zadržati²⁴.

²³ Marketing fancier. URL: <https://marketingfancier.com/analiza-trzista-swot-pestle/> (pristupano 26.09.2021.)

²⁴ Smith, L. W. (2000). Stakeholder analysis: a pivotal practice of successful projects. Paper presented at Project Management Institute Annual Seminars & Symposium, Houston, TX. Newtown Square, PA: Project Management Institute. URL: <https://www.pmi.org/learning/library/stakeholder-analysis-pivotal-practice-projects-8905> (pristupano 26.10.2021.)

Interesna skupina projekta

1. Lokalna zajednica
2. Grad Drniš i Šibensko-kninska županija
3. Turistička zajednica i marketinške agencije
4. Građevinska tvrtka i arhitekt
5. Suradnici
6. Konkurenti
7. Ugostiteljski sektor
8. Trgovački lanci i ostali kupci

Prethodno navedene interesne skupine vanjske i unutrašnje uvodimo u matricu, ovisno o njihovom interesu i jačini utjecaja na projekt.

Visok	Držite zadovoljnima	Upravlajte izbliza
	Lokalna zajednica Grad Drniš Šibensko-kninska županija	Suradnici Građevinska tvrtka i arhitekt Trgovački lanci i ostali kupci Ugostiteljski sektor
Utjecaj	Pratite (uz minimalan napor)	Držite informiranima
	Konkurenti	Turistička zajednica i marketinške agencije
Nizak	Nizak	Visok
	Interes	

Tablica 3 STAKEHOLDER analiza

Izvor: izrada autorice

3.9 ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENCIJE

Istraživanje tržišta je unaprijed osmišljen (planirani) proces prikupljanja i analiziranja podataka u svrhu pružanja informacija, bitnih za donošenje poslovnih odluka. Omogućuje

prikupljanje valjanih i pouzdanih informacija koje pomažu prilikom odlučivanja u tržišnom poslovanju, planiranju aktivnosti, rješavanju problema ili kontroli poslovanja. Istraživanje tržišta temeljna je marketinška aktivnost bez koje tvrtka s ozbiljnim pristupom korisnicima ne može poslovati. Poslovne odluke se moraju temeljiti na pouzdanim rezultatima istraživanja tržišta. Glavni smisao istraživanja tržišta je prikupljanje valjanih i pouzdanih informacija koje pomažu prilikom odlučivanja u tržišnom poslovanju, planiranju aktivnosti, rješavanju problema ili kontroli poslovanja. Istraživanja tržišta pomažu nam pri donošenju novih i kritičnih odluka u našem poslovanju.²⁵ Prikupljanjem podacima dolazi se do informacija o ponudi, prodaji, nabavi i marketingu. Utvrđeno je da postoji trend potražnje za proizvodima i uslugama koje ćemo nuditi.

Konkurenti se s vremenom mogu pojaviti, a njima možemo odgovoriti manipulacijom cijene, ulaganjem u marketing i promociju, ulaganjem u širu i bolju ponudu. Trenutno na području Drniša konkurencija postoji, no to su mali OPG-ovi, no težit će se k tome da postanu suradnici. Kuća za odmor ima veliki broj no baš upravo radi velike potražnje. Obzirom na trend porasta minimalan je rizik za neostvarivanja dobiti.

---

²⁵ Poslovni forum. URL: <http://www.poslovniforum.hr/novo/istrazivanje-analiza-trzista.asp> (pristupano 27.09.2021.)

4. CILJEVI PROJEKTA

U prvim fazama pokretanja projekata postavlja se, na osnovi ulaznog zahtjeva ili ulazne strategije, prije svega struktura namjenskih i glavnih objektnih ciljeva projekta, i to sa svih aspekata koji su potrebni za njihovo određivanje: tehničko-tehnološkoga, ekonomskoga, tržišnoga, društveno-političkoga, ekološkoga i organizacijskog²⁶.

Objektni i namjenski konačni ciljevi projekta moraju biti usklađeni s ciljevima strateškog razvojnog programa, što znači da moraju biti unutar piramide strateških ciljeva programa.

Tako govorimo o tri usklađivačka ciklusa koja moraju biti osigurana da bi se postiglo Nesmetano prilagođavanje strategije novim odnosima i promjenama, što mora pratiti i izvedba projekta²⁷:

1. Usklađivanje strateških ciljeva programa sa ciljevima okoline – što zapravo znači kontrolu ostvarivanja strategije sa stanovišta neprestanog prilagođavanja tržišnom i konkurentnom okruženju ili odazivanje na promjene. Izvodi se revidiranjem strateških razvojnih programa i strateških projektnih planova, te je za to odgovoran strateški kontroling

2. usklađivanje ciljeva projekata sa strateškim ciljevima razvojnog programa – što znači kontrolu postizanja projektnih rezultata i ciljeva s trenutačno aktualnim strateškim razvojnim programom. Osigurava se kontrolom izvođenja projekta od strane projektnog i strateško kontrolinga.

3. Usklađivanje svih aktivnosti projekta sa ciljevima projekta – što je zapravo osnovni zadatak projektnog menadžmenta.

4.1 NAMJENSKI CILJEVI PROJEKTA

"Namjenski cilj je onaj krajnji dio projekta koji određuje njegov naručitelj te za njega znači i konačni rezultat ili učinak, koji proizlazi iz strategije ili drugih razvojnih usmjerenja poslovnih i drugih potreba". (Hauc, 2007)

Namjenski ciljevi projekta pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije su sljedeći:

N 1 – izgradnjom tvornice i najmom kuće za odmor, prodajom namirnica i iznajmljivanjem kuće za odmor ostvarivati godišnji prihod od minimalno 500.000,00 kuna, te taj iznos udvostručiti u prvih 10 godina poslovanja

---

²⁶ Odjel za kulturologiju Smjer: kulturalni menadžment, Poglavlje br.3/3 2011./2012. URL: <https://pdfcoffee.com/projekt-i-projektmi-menadment-pdf-free.html> (pristupano 26.10.2021.)

²⁷ VDOKUMENTS; PM1 skripta. URL: <https://vdocuments.mx/pm1-skripta.html> (pristupano 26.10.2021.)

N 2 – proizvodnju i prodaju namirnica povećati za minimalno 5 % godišnje

N 3 – kuću za odmor u prve dvije godine popuniti 60%, do kraja pete godine 75%, te ostale godine zadržati ili povećati taj postotak

N 4 – online prodajom plasirati se na strano tržište kako bi raširli paletu kupaca namirnica te također i potencijalnih gostiju.

4.2 OBJEKTNI CILJEVI PROJEKTA

Objektni končan cilj čini sve one projektne rezultate ili proizvode projekta kojima su ispunjeni svi uvjeti za postizanje namjenskog konačnog cilja. Postignutim objektnim ciljevima (objektni kraj projekta) započinje eksploatacija koja ne osigurava povrat sredstava, nego postignute očekivane učinke²⁸.

Objektni ciljevi projekta pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije su sljedeći:

Cilj 1 – analiza tržišta i utvrđivanje ciljane skupine;

Cilj 2 – pribavljanje dokumentacije za izgradnju;

Cilj 3 – ugovaranje izvođača radova;

Cilj 4 - nabava oprema;

Cilj 5 – pribavljanje financijskih sredstava;

Cilj 6 – otvaranje obrta;

Cilj 7 – gradnja tvornice i gradnja kuće;

Cilj 8 – kategorizacija objekta;

Cilj 10 – oglašavanje.

---

²⁸ VDOKUMENTS; PM1 skripta. URL: <https://vdocuments.mx/pm1-skripta.html> (pristupano 26.10.2021.)

5. TAKTIKE IZVOĐENJA

Vodstvo projekta u fazi planiranja nakon određivanja ciljeva projekta, odabire ulaznu izvedbenu taktiku za svaki cilj. U projektu pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja šibensko-kninske županije taktike su:

T 1

Analizom tržišta prikupili smo potrebne informacije o postojanju potrebe za ovakvim oblikom poslovanja to jest postojanju budućih suradnika, kupaca i gostiju. Ovisno o ciljanoj skupini formirala se ponuda i cijena. Utvrđen je rast trenda za ponudama koje će se nuditi, te smo procijenili budućnost trenda i što sve utječe na njega, poput djelovanja vlade, klimatskih promjena, demografije, kulturoloških elemenata itd. Potrošači preferiraju ponudu proizvoda koji su kvalitetni, tradicionalni, ekološki a nisu pretjerano skupi. Upravo stvaranjem takve ponude se plasiramo na tržište.

Korišteni su podatci dostupni iz Državnog zavoda za statistiku - Republike Hrvatske i Turističke Zajednice Drniš te Šibensko-kninske županije, obrađeni su dostupni statistički podatci o strukturi proizvođača, stanovnika, broju gostiju i broju iznajmljivača i njihovoj ponudi.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : unajmiti tvrtke za istraživanje tržišta.

Razlog odabrane taktike izvedbe: financijska štedljivost.

T 2

Nakon osmišljavanja ideje projekta, istraženo je koja je dokumentacija potrebna za ostvarenje projekta. Kontaktirati su arhitekti i geodeti sa područja Šibensko-Kninske županije, jer samim time želimo podržati rad lokalne zajednice. Samu izradu tvornice i kuće će obaviti tvrtka sa područja Karlovačke županije. U Šibeniku nisu pronađeni potencijalni izvođači. Odabrana Karlovačka tvrtka ima dugogodišnje iskustvo i pristupačnu cijenu. Dobiveni su idejni prijedlozi projekta, te je odabran onaj kvalitetom i cijenom naj zadovoljavajući. Sklopljeni su ugovori, izrađen je glavni projekt te su osigurane sve dozvole i priključci za energente potrebni za početak gradnje.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : zapošljavanje i prepuštanje vanjskom suradniku sve odluke.

Razlog odabrane taktike izvedbe: sigurnost u ostvaruje naših želja, podrška lokalnoj zajednici.

T 3

Obzirom da na području Šibensko-kninske nije nađen izvođač radova, odlučeno je zaposliti firmu to jest naručiti gradnju tvornice i kuće od strane izvođača iz Karlovačke županije. Na području Karlovačke Županije postoji desetak poduzeća koji se bave izradom i montiranjem drvene konstrukcije. Cijene se kreću od 400 – 850 eura po m2 ovisno o

sadržaju gradnje tj. da li potražujemo samo konstrukciju ili kompletno izrađenu građevinu od izvođača. Za tvornicu smo odabran je princip ključ u ruke. S obzirom da želimo unijeti tradiciju u gradnju kuće odabrali smo izgradnju i montažu konstrukcije s postavljanjem potrebnih instalacija. Gradnjom od drva, gline, kamena i trske podižemo svijest o zelenoj gradnji, samoj važnosti i koristima takve gradnje.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : kupnja kuće princip "ključ u ruke" za obe građevine.

Razlog odabrane taktike izvedbe: sigurnost tvornice te mogućnost slobodnije gradnje i uređenja kuće, financijska isplativost.

T4

U opremu smo uključili solarne panele koji će koristiti za zagrijavanje sanitarne vode i napajanju koliko je to moguće. Pri kupovini panela ugovorena je montaža od strane dobavljača uračunata u cijenu nakon završetka montiranja drvene konstrukcije. U opremu ubrajamo ambalažu, hladnjake to jest komore, distribucijsko auto.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja: priključenje na HEP.

Razlog odabrane taktike izvedbe: mogućnost iskoristivosti solarnog sustava radi broja sunčanih dana.

T5

Projekt će nastojati dobiti sredstva prijavljivanjem na pozive Europske Unije za razvoj ruralnih područja. Postoje i potpore za obrtnike od strane Republike Hrvatske.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja: potražnja kredita

Razlog odabrane taktike izvedbe: Europska Unija daje na raspolaganje sredstva za ciljeve koje želimo ostvariti.

T6

Otvaranjem obrta omogućena je legalna proizvodnja i distribucija sirovina radi ostvarivanja prihoda.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : zakonski ne postoji.

Razlog odabrane taktike izvedbe: dostupnost svježih namirnica za potrebe prodaje.

T7

Prvi korak u gradnji je izrada ploče. Izvođači će obaviti potrebne poslove te će za tvornica napraviti u principu ključ u ruke. Kuća za odmor će se graditi u drugačijem stilu. Izvođač će obaviti radove izolacije s glinom i trskom, kupnju i postavljanje interijera koji će biti dostavljen od strane dobavljača te dekoraciju unutrašnjosti. Želi se naglasiti tradicionalan

način gradnje i ovakav način života, Nakon izgradnje kuće slijedi ugradnja solarnih panela koju izvodi dobavljač.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : gradnja betonskih ili ciglenih konstrukcija.

Razlog odabrane taktike izvedbe: financijska isplativost.

T8

Nakon izgradnje kuće i obavljanja ostalih aktivnosti vrši se kategorizacija objekta u svrhu legalnog iznajmljivanja. Kategorizirat će se pod "Kuća za odmor".

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : kategorizacija pod agroturizam.

Razlog odabrane taktike izvedbe: agroturizam iziskuje obavezne ugostiteljske radnje.

T9

Prisutnošću i komunikacijom putem medija oglašavamo se u svrhu prodaje proizvoda i usluga koje imamo. Sklapanjem ugovora s trgovačkim lancima, ugostiteljima, turističkim agencijama povećavamo prodaju. Dizajniranje loga za unikatnu i prepoznatljivu prisutnost na tržištu, istaknuti različitost od drugih. Promoviranje svih benefita korištenja proizvoda i usluga, u ovom slučaju fizičkog zdravlja, zdravih i ekološki namirnica, tradicije, socijalne uključenosti, zdravijeg načina života, načina života na selu, očuvanje okoliša i tradicije te razvoja lokane zajednice. Kroz suradnju sa lokalnim stanovnicima, zajednicama, udrugama i slično ćemo stvoriti partnerstva s uzajamnom koristi, te tako osigurati veću ponudu i potporu projektu.

Druga mogućnost za izvedbu ovog cilja : zapošljavanje vanjskog suradnika.

Razlog odabrane taktike izvedbe: financijska isplativost.

6. PLAN PROJEKTA

Europska komisija je 1992. godine usvojila pristup upravljanja projektnim ciklusom (eng. Project Cycle Management) kao osnovnu skupinu alata za izradu i upravljanje projektima koji je baziran na pristupu logičke matrice. Ova metodologija koristi se kako bi se dobili jasni i realistični ciljevi projekata i programa te povećale šanse za dugoročne koristi od projekta, ali i kako bi se osigurao doprinos projekata općim ciljevima politika²⁹. Pozitivne izjave su zapravo objektivne tvrdnje koje se mogu prikazati u dijagramu koji prikazuje hijerarhiju sredstava – ciljeva, stablo ciljeva. Analiza ciljeva stabla ciljeva (EC, 2004.): Pruža jasan pregled željene buduće situacije nakon što se problemi identificiraju i preformuliraju u ciljeve; Odrediti hijerarhiju ciljeva; Ilustrirati odnose sredstva-cilja u dijagramu³⁰.

Struktura raščlambe posla (WBS) je vizualna, hijerarhijska i isporučivo orijentirana de - konstrukcija projekta. To je koristan dijagram za voditelje projekata jer im omogućuje da rade unatrag od konačnog rezultata projekta i identificiraju sve aktivnosti potrebne za postizanje uspješnog projekta. Svi koraci projekta prikazani su u organizacijskoj shemi strukture raščlanjivanja posla, što ga čini osnovnim alatom za upravljanje projektom za planiranje i raspoređivanje. Konačni rezultat leži na vrhu dijagrama, a razine ispod dijele opseg projekta kako bi naznačili faze, rezultate i zadatke koji su potrebni za dovršetak projekta³¹.

Na sljedećim stranicama prikazane su WBS struktura projekta pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmor, te prikaz projekta u Project Libre-u (s daljnjim vremenskim tokom).

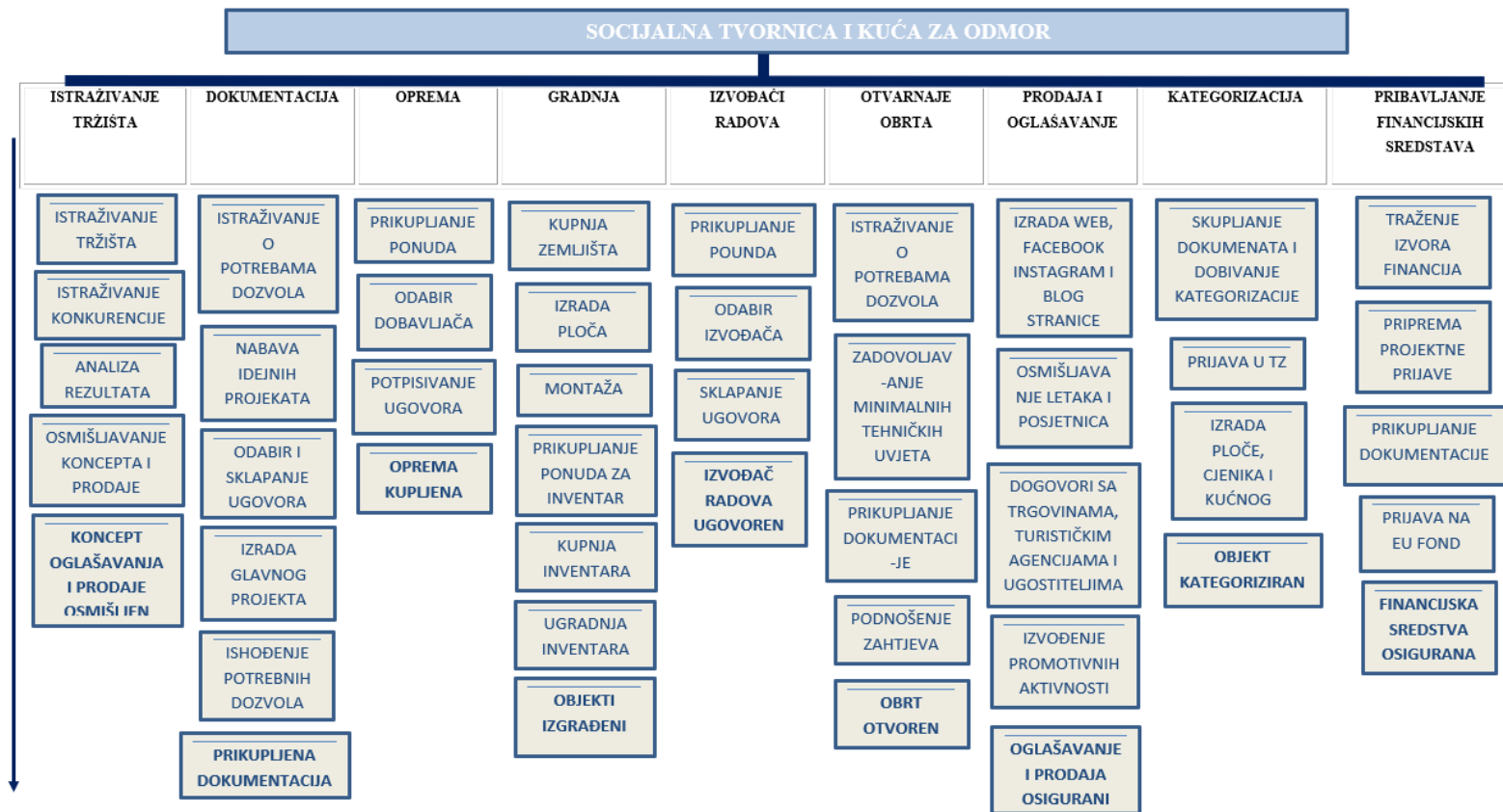
---

²⁹ Virtualna učionica 10, Specijal EUčionica (2013.): „Faze projektnog ciklusa koje olakšavaju njegovu provedbu“, Večernji list d.o.o., Zagreb, dostupno na: <http://www.vecernji.hr/eucionica/faze-projektnogciklusa-koje-olaksavaju-njegovu-provedbu-570417> (pristupano 26.10.2021.)

³⁰ Centar za civilno društvo i neprofitni menadžment. URL: <https://csnm.kku.ac.th/learning/course/module/lesson/108-objective-tree-analysis> (pristupano 26.10.2021.)

³¹ ProjectManager. URL: <https://www.projectmanager.com/work-breakdown-structure> (pristupano 26.10.2021.)

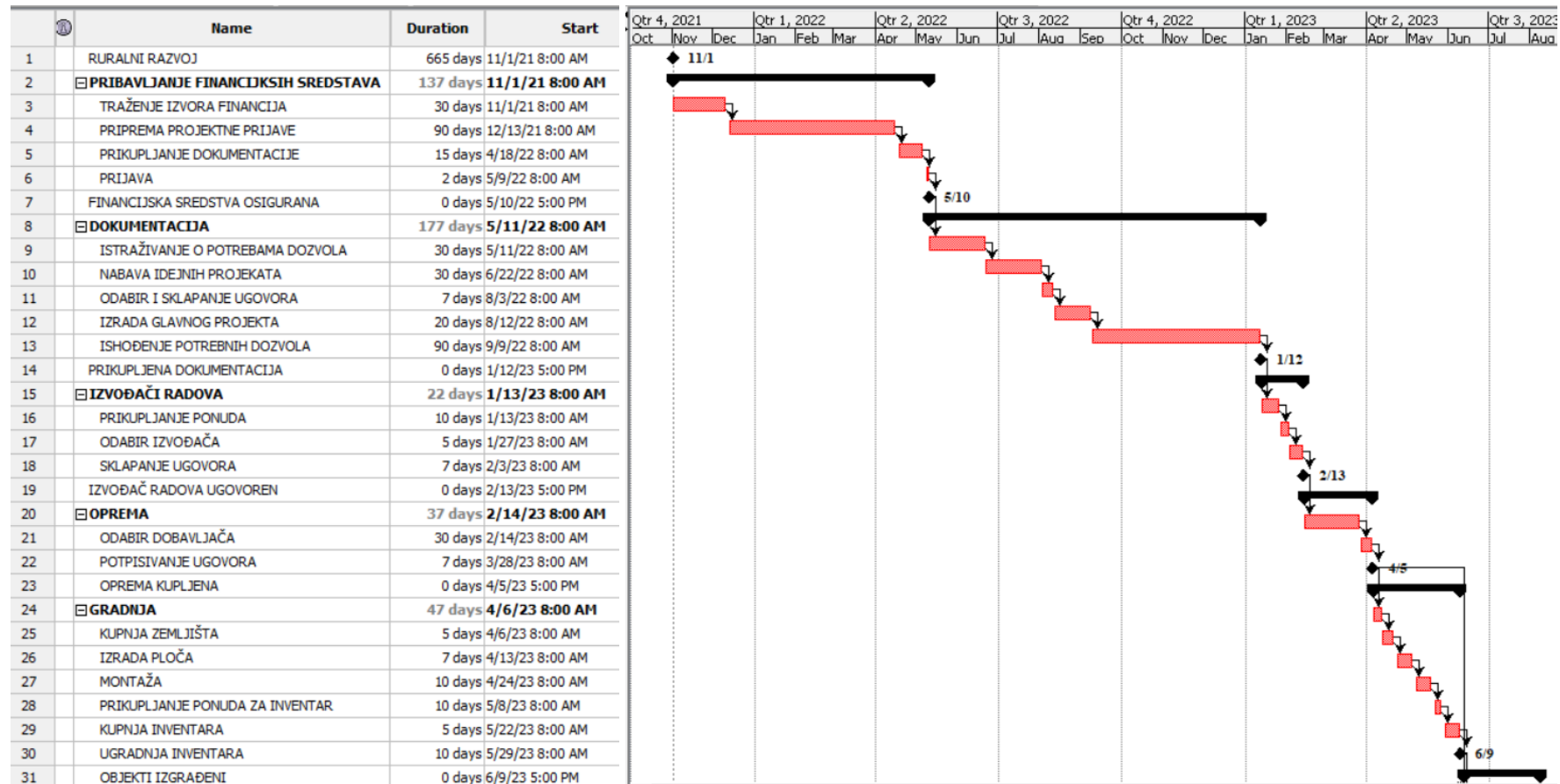
6.1 WBS

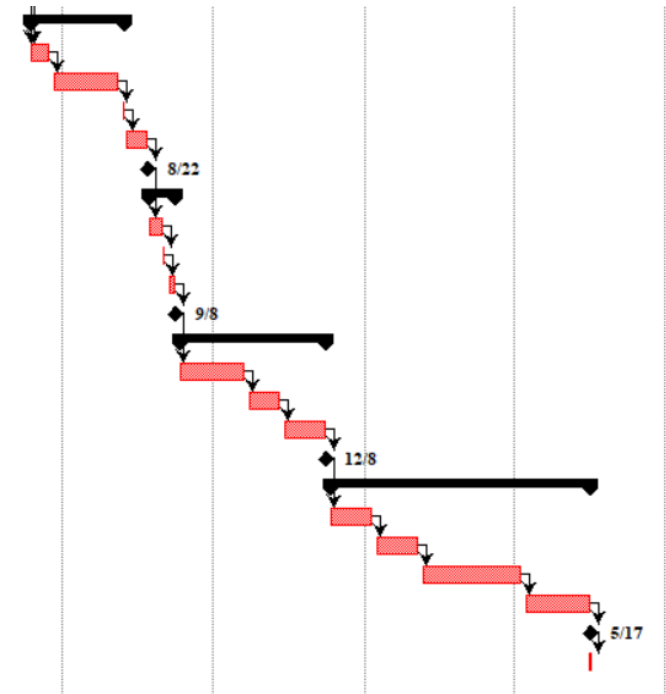
Slika 8 WBS

Izvor: obrada autorice

6.2 PRIKAZ PLANA PROJEKTA U PROJECT LIBRE-u

32	OTVARNAJE OBRTA	42 days	6/12/23 8:00 AM
33	ISTRAŽIVANJE O POTRABAMA DOZVOLA	10 days	6/12/23 8:00 AM
34	PRIKUPLJANJE DOKUMENTACIJE	30 days	6/26/23 8:00 AM
35	PODNOŠENJE ZAHTJEVA	2 days	8/7/23 8:00 AM
36	ZADOVOLJAVANJE MTU-A	10 days	8/9/23 8:00 AM
37	OBRT OTVOREN	0 days	8/22/23 5:00 PM
38	KATEGORIZACIJA	13 days	8/23/23 8:00 AM
39	SKUPLJANJE DOKUMENATA	7 days	8/23/23 8:00 AM
40	PRIJAVA U TZ	1 day	9/1/23 8:00 AM
41	IZRADA PLOČE, C.JENIKA..	5 days	9/4/23 8:00 AM
42	OBJEKT KATEGORIZIRAN	0 days	9/8/23 5:00 PM
43	ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA	65 days	9/11/23 8:00 AM
44	ISTRAŽIVANJE KONKURANCIJE	30 days	9/11/23 8:00 AM
45	ANALIZA REZULTATA	15 days	10/23/23 8:00 AM
46	OSMIŠLJAVANJE KONCEPTA PRODAJE	20 days	11/13/23 8:00 AM
47	KONCEPT OGLAŠAVANJE I PRODAJE OSMIŠLJEN	0 days	12/8/23 5:00 PM
48	PRODAJA I OGLAŠAVANJE	115 days	12/11/23 8:00 AM
49	IZRADA WEB, FACEBOOK STRANICE..	20 days	12/11/23 8:00 AM
50	OSMIŠLJAVANJE LETAKA I POSJETNICA	20 days	1/8/24 8:00 AM
51	DOGOVORI SA UGOSTITELJIMA, TURISTIČKIMA	45 days	2/5/24 8:00 AM
52	IZVOĐENJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI	30 days	4/8/24 8:00 AM
53	OGLAŠAVANJE I PRODAJA OSIGURANI	0 days	5/17/24 5:00 PM
54	KRAJ PROJEKTA	0 days	5/17/24 5:00 PM

Slika 9 Project Libre

Izvor: izrada autorice

7. ANALIZA RIZIKA

Moguć događaj ili stanje koje, ako se pojavi, ima pozitivan ili negativan učinak na najmanje jedan od parametara projekta: trošak, vrijeme, opseg ili kakvoću rezultata. • Ima uzrok i posljedicu (ili više njih)³².

"Analiza rizika je skup metoda i postupaka koji omogućuju potpunije razumijevanje problema u situacijama strateškog odlučivanja i pomažu da se pronađe zadovoljavajuća strategija prema unaprijed postavljenom kriteriju izbora"³³.

Uz planiranje svakog projekta moramo biti svjesni da postoje rizici koji bi mogli utjecati na izvedbu projekta. Analizom rizika osvješćujemo potencijalne opasnosti te se unaprijed pripremamo za moderiranje projekta ka uspješnoj izvedbi.

Mogući rizici u projektu :

1. Odbijanje projekta za financiranje od strane EU-a;
2. Kašnjenje dobavljača – suradnika;
3. Promjena zakonske regulative;
4. Nepovoljni vremenski uvjeti;
5. Prekoračenje troškova projekta;
6. Mala zainteresiranost za suradništvom;
7. Kašnjenje u projektu;
8. Krađa, vandalizam, palež;
9. Marketinški rizik – projektni proizvod neće imati dobar plasman na tržištu;
10. Mogućnost da će projektni proizvodi (građevine) sadržavati neku od tehničkih pogrešaka, koja bi vodila problemima i gubicima projekta;
11. Nestanak struje, vode;
12. Poskupljenje energenata.

---

³² Darko Jureković, URL: https://www.mobilnost.hr/cms_files/2017/10/1507123464_06-jurekovic-upravljanje-promjenama-i-rizicima.pdf (pristupano 25.10.2021.)

³³ Issuu.com, (2013). Praktični menadžment 6, URL: <https://issuu.com/vsmti/docs/pm6/53> (pristupano 25.10.2021.)

Naveli smo rizike koji bi mogli ugrožavati sami tijekom projekta, te koji bi uvelike mogli utjecati na sigurnost, budžet, rokove i održivost projekta, kako u fazi izvođenja tako i u fazi eksploatacije.

KLASIFIKACIJA RIZIKA

Vrsta rizika:

- E – eksterni rizik;
- I – interni rizik;
- IZ – rizik vezan uz izvođenje;
- PR – pravni rizik;
- F – rizik vezan uz financiranje i troškove.

Rang važnosti rizika – R

(ocjena važnosti s ocjenama od 1-10):

- 1 – najmanja važnost;
- 10 – najveća važnost.

Vjerojatnost pojave rizika – V

(ocijeniti vjerojatnost s ocjenama od 1-10):

- 1 – najmanja vjerojatnost;
- 10 – najveća vjerojatnost.

Odrediti faktor utjecaja rizika – UR ($UR = R \times V$)

- Najmanji faktor utjecaja - $1 \times 1 = 1$;
- Najveći faktor utjecaja – $10 \times 10 = 100$.
- Od 70 nadalje – jako neugodni rizici.

Preventivne aktivnosti

- Odrediti mjere;
- NIP – način izvođenja preventivnih aktivnosti;

- I – ignoriraj;
- PP – prema potrebi;
- PL – odmah ugraditi u plan projekta.

OZNAKA RIZIKA	OPIS RIZIKA	RAZDOBLJE POJAVE RIZIKA	VRSTA	EVIDENTIRANJE	R	V	POS LJEDICE	PREVENTIVNE MJERE	ZADUŽENJE
R1	Odbijanje projekta za financiranje od strane EU-a	Priprema	F	Voditeljica projekta	10	7	Otkazivanje projekta, ponovna prijava ili traženje drugih izvora	Dobra priprema projekta	Voditeljica projekta
R2	Kašnjenje dobavljača-suradnika	Izvedba, Eksploatacija	IZ	Voditeljica projekta	10	6	Kašnjenje proizvodnje i prodaje	Blisko nadzirati proizvodnju	Voditeljica projekta
R3	Promjena zakonske regulative	Izvedba Eksploatacija	PR	Voditeljica projekta	8	5	Ovisno o promjeni zakona	Pratiti promjene koje se dešavaju	Voditeljica projekta
R4	Nepovoljni vremenski uvjeti	Izvedba Eksploatacija	E	Voditelj obrta	10	5	Štete na namirnicama, nedostatak namirnica	Pratiti promjene te zaštititi proizvodnju	Voditelj obrta
R5	Prekoračenje troškova projekta	Izvedba	F	Voditeljica projekta	10	1	Povećanje troškova	Pratiti izrađeni budžet	Voditeljica projekta
R6	Mala zainteresiranost za suradništvom	Izvedba Eksploatacija	IZ	Voditeljica projekta	10	2	Nedostatak namirnica	Istražiti alternativne načine nabave, stimulirati suradništvo	Voditeljica projekta

R7	Kašnjenje u projektu	Izvedba	PR	Voditeljica projekta	8	7	Kašnjenje izvedbe projekta i financijski gubitci	Ugovorom sastaviti penale za nepoštivanje rokova, pratiti izvedbu	Voditeljica projekta
R8	Krađa, vandalizam, palež	Izvedba Eksploatacija	E, F	Voditelj obrta	8	2	Financijski gubitak	Postaviti sigurnosne mjere	Voditelj obrta
R9	Marketinški rizik	Eksploatacija	I	Voditeljica marketinga i prodaje	8	3	Financijski gubitak	Istražiti tržište, unaprijed pronaći kupce	Voditeljica marketinga i prodaje
R11	Mogućnost da će projektni proizvodi (građevine) sadržavati neku od tehničkih pogrešaka	Izvedba	IZ	Voditeljica projekta	9	2	Kašnjenje u izvedbi	Proučiti kvalitetu izvedbe dobavljača	Voditeljica projekta
R12	Poskupljenje energenata	Eksploatacija	E	Voditeljica projekta	8	9	Financijski gubitak	Uložiti u alternativne izvore	Voditeljica projekta

Tablica 4 Analiza rizika

Izvor: izrada autorice

8. EKONOMIKA PROJEKTA

Jedna od najvažnijih stavki planiranja projekta je osiguravanje financijskih sredstava. Financiranje projekta je planirano u potpunosti prijavom na pozive Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). U slučaju ne dobivanja sredstava u traženom iznosu, tražit će se alternativni izvori, poput investitora ili kredita, za iznos koji nije odobren.

Opis	Iznos u kn	Struktura u %
Vlastiti izvori	0,00 kn	0,00
Tuđi izvori	4.549.416,67 kn	100,00
Ukupno	4.549.416,67 kn	100,00

Tablica 5 Izvori financiranja

Izvor: izrada autorice

Troškovi osoblja sastoje se od troškova plaća tri voditelja (voditeljica projekta, voditelj tvornice i voditelj kuće za odmor), računovođe i četiri radnika. Prikazan je ukupan trošak plaća za 12 mjeseci na ugovoru na pola radnog vremena.

Radno mjesto	Broj djelatnika	Mjesečna bruto plaća	Godišnja bruto plaća
VODITELJ	3	8.500,00 kn	306.000,00 kn
RAČUNOVOĐA	1	500,00 kn	6.000,00 kn
RADNIK	4	6.500,00 kn	312.000,00 kn
			624.000,00 kn

Tablica 6 Osoblje

Izvor: izrada autorice

Ovom tablicom prikazuju se sva ulaganja u trajna obrtna sredstva. Pri izračunu visine potrebnih ulaganja potrebno je izračunati koeficijent obrtaja. Koeficijent obrtaja predstavlja omjer broja 360 s danima vezivanja. Izračunati koeficijent obrtaja služi za množenje s ulaganjima u obrtna sredstva i izvorima obrtnih sredstava. Zatim je sljedeći korak od ukupnih potrebnih obrtnih sredstava oduzeti ukupan iznos obrtnih sredstava koja su raspoloživa iz poslovanja.

	Ukupno godišnje	Broj dana vezivanja	Koeficijent Obrtaja	Trajno potrebno
A. KRATKOTRAJNA IMOVINA	429.600,00 kn			
Bruto plaće	624.000,00 kn	30	12	52.000,00 kn
Materijal - roba	75.000,00 kn	30	12	6.250,00 kn
Režijski troškovi	100.000,00 kn	30	12	8.333,33 kn
Sirovine	21.000,00 kn	20	18	1.166,67 kn
Ostalo	25.000,00 kn	30	12	2.083,33 kn
				69.833,33 kn

Tablica 7 Kratkotrajna imovina

Izvor: izrada autorice

Ulaganja u stalna i obrtna sredstva dio su svakoga investicijskog pothvata. Stalna sredstva odnose se na građevinski objekt, opremu i inventar. Trajna obrtna sredstva obuhvaćaju bruto plaće, materijal, režijske troškove i ostala sredstva potrebna za nesmetano obavljanje poslovanja iznajmljivanja kuće i prodaje namirnica.

Opis	Iznos ulaganja	Struktura u %
Dugotrajna imovina	4.490.000,00 kn	98,69
Kratkotrajna imovina	14.416,67 kn	0,32
Projektna dokumentacija	45.000,00 kn	0,99
UKUPNO	4.549.416,67 kn	100,00

Tablica 8 Dugotrajna imovina

Izvor: izrada autorice

Amortizacija predstavlja umanjene vrijednosti stalne imovine koja s vremenom ili korištenjem postaje fizički ili ekonomski potrošena. Temeljne odrednice obračuna amortizacije proizlaze iz odredbi Zakona o porezu na dobit u članku 12. Prije pregleda najvažnijih odredbi Zakona u vezi amortizacije, dajemo nekoliko temeljnih objašnjenja i preduvjeta vezanih uz obračun amortizacije dugotrajne imovine. Pod pojmom “dugotrajna imovina“ smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 3.500,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana³⁴. Pri izradi proračuna amortizacije i ostatka vrijednosti stalnih sredstava, koji je donesen u nastavku, potrebno je voditi računa o dopuštenim maksimalnim stopama otpisa koje se priznaju u porezne svrhe. Tablicom prikazan je proračun amortizacije i ostatka vrijednosti stalnih sredstava. Pri izradi za građevinske objekte se koristila amortizacijska stopa od 5 %, za opremu stopa od 20%, dok je za inventar korištena stopa od 10 %, za automobil 20%, vrijednost zemljišta se ne amortizira.

STRUKTURA	Nabavna vrijednost	Am. Stopa	Godine ekonomskog					
			0	1	2	3	4	5
GRADEVINSKI OBJEKTI	2.005.000,00 kn	5,00%		100.250,00	100.250,00	100.250,00	100.250,00	100.250,00
OPREMA	165.000,00 kn	20,00%		33.000,00	33.000,00	33.000,00	33.000,00	33.000,00
ZEMLJIŠTE	2.250.000,00 kn	-						
AUTOMOBIL	100.000,00 kn	20,00%		20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
INVENTAR	70.000,00 kn	10,00%		7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00
UKUPNO	4.590.000,00 kn	-		160.250,00	160.250,00	160.250,00	160.250,00	160.250,00

6	7	8	9	10	
100.250,00	100.250,00	100.250,00	100.250,00	100.250,00	1.002.500,00
					0,00
					2.250.000,00
					0,00
7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00	0,00
107.250,00	107.250,00	107.250,00	107.250,00	107.250,00	3.252.500,00

Tablica 9 Amortizacija

Izvor: izrada autorice

³⁴ Hrvatska obrtnička komora. URL: <https://www.hok.hr/novosti-iz-hok/godisnji-obracun-poslovanja-obrtnika-i-slobodnih-zanimanja-obveznika-poreza-na-dohodak-za-2020> (pristupano 26.10.2021.)

Prodaja obuhvaća prodaju voća i povrća i iznajmljivanje kuće za odmor. Temeljem podatka dobivenih od Turističke zajednice Šibensko Kninske Županije i istraživanja tržišta odredili smo predviđeni broj gostiju u godini. Broj prodanih artikala smo predvidjeli s obzirom na analizu tržišta. U sljedećoj tablici iskazana je planirana prodaja poslovanja s rastom od 1,08 % godišnje. Na temelju prikazanih podataka plana prodaje, prikazani su planirani prihodi u razdoblju od 10 godina.

Proizvod/ usluga	Jed.mj.	Količina										Cijena (kn)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
kuća za odmor	osoba	1.000	1.080	1.166	1.260	1.360	1.469	1.587	1.714	1.851	1.999	100,00 kn
ajvar	tegla	15.000	16.200	17.496	18.896	20.407	22.040	23.803	25.707	27.764	29.985	12,00 kn
đem	tegla	20.000	21.600	23.328	25.194	27.210	29.387	31.737	34.276	37.019	39.980	12,00 kn
kiseli krastavci	tegla	2.000	2.160	2.333	2.519	2.721	2.939	3.174	3.428	3.702	3.998	10,00 kn
kisela paprika	tegla	2.000	2.160	2.333	2.519	2.721	2.939	3.174	3.428	3.702	3.998	10,00 kn
krumpir	kg	10.000	10.800	11.664	12.597	13.605	14.693	15.869	17.138	18.509	19.990	4,00 kn
luk	kg	5.000	5.400	5.832	6.299	6.802	7.347	7.934	8.569	9.255	9.995	7,00 kn
češnjak	kg	2.000	2.160	2.333	2.519	2.721	2.939	3.174	3.428	3.702	3.998	10,00 kn
mrkva	kg	5.000	5.400	5.832	6.299	6.802	7.347	7.934	8.569	9.255	9.995	7,00 kn
salata	komad	10.000	10.800	11.664	12.597	13.605	14.693	15.869	17.138	18.509	19.990	5,00 kn
grah	kg	130	140	152	164	177	191	206	223	241	260	15,00 kn
tikvice	kg	10.000	10.800	11.664	12.597	13.605	14.693	15.869	17.138	18.509	19.990	7,00 kn
bilje	komad	20.000	21.600	23.328	25.194	27.210	29.387	31.737	34.276	37.019	39.980	5,00 kn
sok	litra	30.000	32.400	34.992	37.791	40.815	44.080	47.606	51.415	55.528	59.970	15,00 kn
cikla	tegla	10.000	10.800	11.664	12.597	13.605	14.693	15.869	17.138	18.509	19.990	10,00 kn
UKUPNO		142.130	153.500	165.780	179.043	193.366	208.836	225.542	243.586	263.073	284.119	

Vrijednost (kn)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
100.000,00 kn	108.000,00 kn	116.640,00 kn	125.971,20 kn	136.048,90 kn	146.932,81 kn	158.687,43 kn	171.382,43 kn	185.093,02 kn	199.900,46 kn	
1.500.000,00 kn	1.620.000,00 kn	1.749.600,00 kn	1.889.568,00 kn	2.040.733,44 kn	2.203.992,12 kn	2.380.311,48 kn	2.570.736,40 kn	2.776.395,32 kn	2.998.506,94 kn	
2.000.000,00 kn	2.160.000,00 kn	2.332.800,00 kn	2.519.424,00 kn	2.720.977,92 kn	2.938.656,15 kn	3.173.748,65 kn	3.427.648,54 kn	3.701.860,42 kn	3.998.009,25 kn	
200.000,00 kn	216.000,00 kn	233.280,00 kn	251.942,40 kn	272.097,79 kn	293.865,62 kn	317.374,86 kn	342.764,85 kn	370.186,04 kn	399.800,93 kn	
200.000,00 kn	216.000,00 kn	233.280,00 kn	251.942,40 kn	272.097,79 kn	293.865,62 kn	317.374,86 kn	342.764,85 kn	370.186,04 kn	399.800,93 kn	
1.000.000,00 kn	1.080.000,00 kn	1.166.400,00 kn	1.259.712,00 kn	1.360.488,96 kn	1.469.328,08 kn	1.586.874,32 kn	1.713.824,27 kn	1.850.930,21 kn	1.999.004,63 kn	
500.000,00 kn	540.000,00 kn	583.200,00 kn	629.856,00 kn	680.244,48 kn	734.664,04 kn	793.437,16 kn	856.912,13 kn	925.465,11 kn	999.502,31 kn	
200.000,00 kn	216.000,00 kn	233.280,00 kn	251.942,40 kn	272.097,79 kn	293.865,62 kn	317.374,86 kn	342.764,85 kn	370.186,04 kn	399.800,93 kn	
500.000,00 kn	540.000,00 kn	583.200,00 kn	629.856,00 kn	680.244,48 kn	734.664,04 kn	793.437,16 kn	856.912,13 kn	925.465,11 kn	999.502,31 kn	
1.000.000,00 kn	1.080.000,00 kn	1.166.400,00 kn	1.259.712,00 kn	1.360.488,96 kn	1.469.328,08 kn	1.586.874,32 kn	1.713.824,27 kn	1.850.930,21 kn	1.999.004,63 kn	
13.000,00 kn	14.040,00 kn	15.163,20 kn	16.376,26 kn	17.686,36 kn	19.101,26 kn	20.629,37 kn	22.279,72 kn	24.062,09 kn	25.987,06 kn	
1.000.000,00 kn	1.080.000,00 kn	1.166.400,00 kn	1.259.712,00 kn	1.360.488,96 kn	1.469.328,08 kn	1.586.874,32 kn	1.713.824,27 kn	1.850.930,21 kn	1.999.004,63 kn	
2.000.000,00 kn	2.160.000,00 kn	2.332.800,00 kn	2.519.424,00 kn	2.720.977,92 kn	2.938.656,15 kn	3.173.748,65 kn	3.427.648,54 kn	3.701.860,42 kn	3.998.009,25 kn	
3.000.000,00 kn	3.240.000,00 kn	3.499.200,00 kn	3.779.136,00 kn	4.081.466,88 kn	4.407.984,23 kn	4.760.622,97 kn	5.141.472,81 kn	5.552.790,63 kn	5.997.013,88 kn	
1.000.000,00 kn	1.080.000,00 kn	1.166.400,00 kn	1.259.712,00 kn	1.360.488,96 kn	1.469.328,08 kn	1.586.874,32 kn	1.713.824,27 kn	1.850.930,21 kn	1.999.004,63 kn	
14.213.000,00 kn	15.350.040,00 kn	16.578.043,20 kn	17.904.286,66 kn	19.336.629,59 kn	20.883.559,96 kn	22.554.244,75 kn	24.381.142,49 kn	26.307.271,08 kn	28.349.612,60 kn	

Tablica 10 Plan prihoda

Izvor: izrada autorice

Rashodi su osobito važni te ih treba nadzirati i upravljati kako se osigurala financijska stabilnost poduzeća. Najveći rashodi su očekivano nabava materijala kako bi se opremila tvornica i kuća (solarni paneli, hladnjaci, inventar..). Trošak sirovina je drugi najveći trošak u projektu, određeno okvirnom cijenom nabave.

Marija Bumbak: Projekt pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja
Šibensko-kninske županije (specijalistički završni rad)

Vrsta troška	Iznos u kn				
	1	2	3	4	5
Bruto plaće	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn
Energenti	120.000,00 kn	122.400,00 kn	124.848,00 kn	127.344,96 kn	129.891,86 kn
Materijal (nabava robe)	4.563.900,00 kn	4.929.012,00 kn	5.323.332,96 kn	5.749.199,60 kn	6.209.135,56 kn
Sirovine	930.000,00 kn	1.004.400,00 kn	1.084.752,00 kn	1.171.532,16 kn	1.265.254,73 kn
Promidžba	25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn
Amortizacija	160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn
Ostali troškovi	20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn
UKUPNO	6.443.150,00 kn	6.885.062,00 kn	7.362.182,96 kn	7.877.326,72 kn	8.433.532,16 kn

6	7	8	9	10
624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn
132.489,70 kn	135.139,49 kn	137.842,28 kn	127.344,96 kn	129.891,86 kn
6.705.866,41 kn	7.242.335,72 kn	6.896.257,48 kn	8.447.460,39 kn	8.043.794,72 kn
1.366.475,11 kn	1.475.793,12 kn	1.593.856,57 kn	1.721.365,10 kn	1.859.074,30 kn
25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn	25.000,00 kn
107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn
20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn	20.000,00 kn
8.981.081,22 kn	9.629.518,33 kn	9.404.206,33 kn	11.072.420,44 kn	10.809.010,88 kn

Tablica 11 Plan rashoda

Izvor: izrada autorice

Račun dobiti i gubitka prikazuje razliku prihoda i rashoda tj. ostvarenog financijskog rezultata koji može biti iskazan kao dobitak ili gubitak. Iz uočenih prihoda i rashoda uočava se povećanje ostvarivanja dobiti kroz 10 godina.

POZICIJA / RAZDOBLJE	0	1	2	3	4	5
PRIHOD		14.213.000,00 kn	15.350.040,00 kn	16.578.043,20 kn	17.904.286,66 kn	19.336.629,59 kn
UKUPNI RASHODI		6.443.150,00 kn	6.885.062,00 kn	7.362.182,96 kn	7.877.326,72 kn	8.433.532,16 kn
1. Materijalni i nematerijalni troškovi		5.658.900,00 kn	6.100.812,00 kn	6.577.932,96 kn	7.093.076,72 kn	7.649.282,16 kn
2. Amortizacija		160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn	160.250,00 kn
3. Troškovi osoblja		624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		7.769.850,00 kn	8.464.978,00 kn	9.215.860,24 kn	10.026.959,94 kn	10.903.097,43 kn
POREZ NA DOBIT		932.382,00 kn	1.015.797,36 kn	1.105.903,23 kn	1.203.235,19 kn	1.308.371,69 kn
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA		6.837.468,00 kn	7.449.180,64 kn	8.109.957,01 kn	8.823.724,75 kn	9.594.725,74 kn

6	7	8	9	10	UKUPNO
20.883.559,96 kn	22.554.244,75 kn	22.816.142,49 kn	26.307.271,08 kn	26.612.748,60 kn	202.555.966,32 kn
8.981.081,22 kn	9.629.518,33 kn	9.404.206,33 kn	11.072.420,44 kn	10.809.010,88 kn	86.897.491,03 kn
8.249.831,22 kn	8.898.268,33 kn	8.672.956,33 kn	10.341.170,44 kn	10.077.760,88 kn	79.319.991,03 kn
107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn	107.250,00 kn	1.337.500,00 kn
624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	624.000,00 kn	6.240.000,00 kn
11.902.478,74 kn	12.924.726,42 kn	13.411.936,17 kn	15.234.850,64 kn	15.803.737,72 kn	115.658.475,29 kn
1.428.297,45 kn	1.550.967,17 kn	1.609.432,34 kn	1.828.182,08 kn	1.896.448,53 kn	13.879.017,03 kn
10.474.181,29 kn	11.373.759,25 kn	11.802.503,83 kn	13.406.668,56 kn	13.907.289,19 kn	101.779.458,25 kn

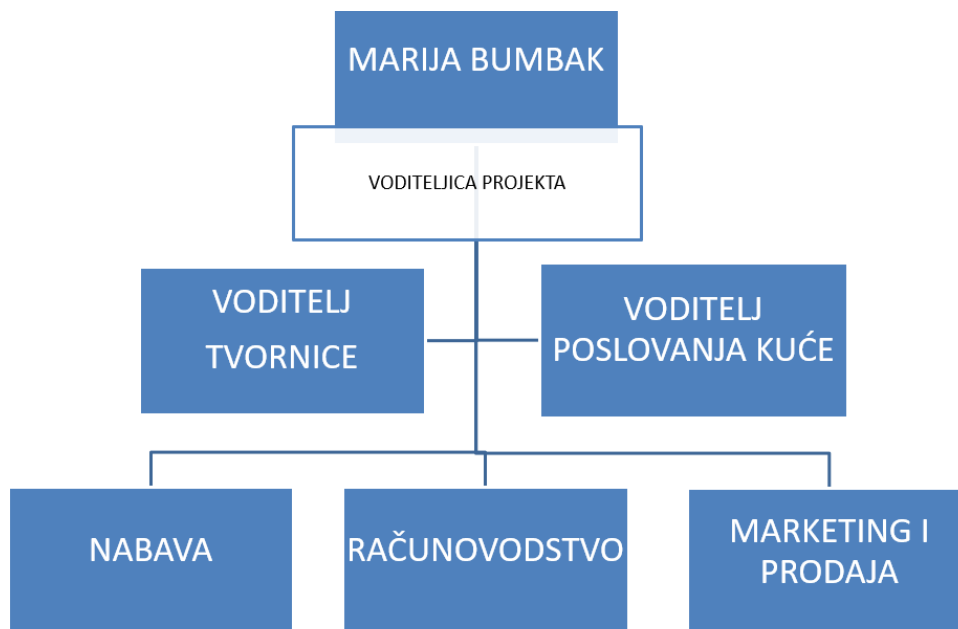
Tablica 12 Račun dobiti i gubitka

Izvor: izrada autorice

9. PROJEKTNA ORGANIZACIJA

Namjena projektne organizacije je kombiniranje resursa (ljudi, materijala, opreme i financijskih sredstava), koje zahtjeva izvedba projekta kako bi se uspješno postigli njegovi ciljevi (Hauc, 2007:265).

Organizacijska struktura prikazuje osobe zadužene za planiranje i provođenje projekta. Voditeljica projekta će biti i nositeljica projekta, zadužena za ostvarivanje rezultat cijelog projekta i koordinaciju projektnog tima. Među ostalim je odgovorna za planiranje aktivnosti, izvršavanje kontrole, komunikaciju sa dionicima u projektu. Voditelji tvornice i poslovanja kuće zaduženi su za kontrolu izvođenja gradnje prostora, zadovoljavanja potrebnih uvjeta rada, te kontrolu kvalitete rada i ostvarivanje planiranih ciljeva poslovanja. Odjel marketinga i prodaje zadužen je za obavljanje promotivnih aktivnosti kako bi plasirali proizvode i usluge u javnost. Glavni cilj je stvaranje dobrog imidža u svrhu postizanja prodaje. Računovodstvo ima obavezu da financijski dijelovi projekta i poslovanja se obavljaju u skladu sa zakonskim propisima te sastavljanje izvještaja. Odjel nabave će provoditi plan nabave, komunikaciju s dobavljačima, organizaciju transporta te istraživanje tržišta. Projekt pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja šibensko-kninske županije ima sljedeću strukturu projektne organizacije:

Slika 10 Projektna organizacija

Izvor: izrada autorice

10. PLAN KONTROLE IZVOĐENJA PROJEKTA

Kontrola izvedbe projekta s obzirom na oblikovanu zamisao i namjenu znači provjeravanja je li izvedba projekta u skladu s njima. Tijekom te kontrole može se ili promijeniti prvobitna zamisao projekta (projekt je potrebno prilagoditi, a tada i namjenu) ili je pri izvedbi projekta došlo do takvih promjena koje zahtijevaju promjenu namjene ili korekciju daljeg izvođenja projekta³⁵. Zadatak je plana da osigura bolju i bržu sinkronizaciju procesa rada, ekonomičnost uz maksimalnu brigu za zaštitu radnika.

Redni br.	Namjena kontrole	Predaja kontrolnih izvještaja	Datum kontrole	Predviđeno prisutni na kontrolnom sastanku
1.	Prikupljene dozvole i izrađen glavni projekt	22.03.2022.	01.09.2022.	Voditeljica projekta
2.	Financijska sredstva osigurana	01.02.2023.	18.04.2023.	Voditeljica projekta
3.	Izvođač radova ugovoren	13.01.2022.	01.02.2022.	Voditeljica projekta
4.	Građevine izgrađene	24.04.2023.	20.05.2023.	Voditeljica projekta, Voditelj tvornice voditelj kuće
				Voditeljica projekta,

³⁵ Odjel za kulturologiju, kulturalni menadžment Poglavlje br.3/3 2011./2012. URL: <https://pdfcoffee.com/projekt-i-projekt-ni-menadment-pdf-free.html> (pristupano 25.10.2021.)

5.	Oprema kupljena	10.02.2023.	20.03.2023.	Voditelj tvornice voditelj kuće
6.	Izvođač radova ugovoren	10.01.2023.	01.02.2023.	Voditeljica projekta, Voditelj tvornice voditelj kuće
7.	Oglašavanje i prodaja osigurani	01.02.2024.	01.04.2024.	Zamjenik voditeljice, Voditeljica marketinga i prodaje
8.	Obrt registriran	20.06.2023.	01.08.2023.	Voditeljica projekta, Voditelj obrta
9.	Objekt kategoriziran	20.08.2023.	01.09.2023.	Voditeljica projekta, voditelj kuće

Tablica 6 Plan kontrole

Izvor: obrada autorice

ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada bio je pokazati kako izgraditi tzv. socijalnu tvornicu i kuću za odmor, s ciljem ostvarivanja prihoda.

Ruralni dijelovi Hrvatske nažalost se ne koriste koliko bi mogli te je sve više prisutna depopulacija tih područja. Obzirom da većina stanovnika ima velike poljoprivredne površine, koje ne rijetko ostaju zapuštene radi okolnosti koje im onemogućavaju rad na njima projektom pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije bi se mobiliziralo stanovništvo u upotrebu istih. Socijalna tvornica smještena u okolici grada Drniša koji se nalazi u središtu Šibensko-kninske županije na udaljenosti 33 kilometra od Šibenika i 24 kilometra od Knina, obuvača teritorijalno 335 kilometara kvadratnih te ga okružuje 27 naselja, bi omogućila stanovnicima proizvodnju u rangu svojih mogućnosti, bez opterećenja financijskim troškovima i opterećenjima distribucije. Korištenjem prirodnih materijala poput drva, i korištenjem prirodnih i obnovljivih izvora energije osigurava se minimalizacija štetnog utjecaja na okoliš, mogućnost reciklaže, veću otpornost i lakšu održivost. Ugradnjom solarnih panela iskoristila bi se sunčeva energija za potrebe grijanja vode i opskrbu električne energije. Izgradnja kuće za odmor osigurava dodatni izvor prihoda. Sav prihod bi se uložio u daljnji razvoj i prostor u kojem mještani žive.

Projekt pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja Šibensko-kninske županije je su skladu sa strategijama ne samo Europske Unije, već i nacionalnim i županijskom, što daje veliku podršku projektu. Svrha je smanjenje depopulacije ruralnih područja te revitaliziranje istoga kroz mobilizaciju ljudskih i prirodnih potencijala. Postoji velika mogućnost i potencijal za daljnji razvoj poslovanja.

Jedan od prioriteta politike ruralnog razvoja EU -a je Socijalna uključenost i gospodarski razvoj sa dva područja djelovanja: 1) Olakšavanje diverzifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća, kao i otvaranje novih radnih mjesta; 2) Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima. Doprinos zajedničke poljoprivredne politike EU-ovim ciljevima ruralnog razvoja podupire se iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Proračun EPFRR-a za razdoblje od 2021. do 2027. iznosi 95,5 milijardi eura, što uključuje izvanredna sredstva u iznosu od 8,1 milijardi eura iz instrumenta za oporavak Next Generation EU kako bi se ublažilo posljedice pandemije COVID-a 19.

Ovaj projekt se može financirati iz spomenutog fonda te također iz drugih fondova koje Europska Unija daje na raspolaganje. Izradom financijskog te provedbenog plana, korištenjem analiza (SWOT, PESTLE, STAKEHOLDER) prikazano je da okolina u kojem će se projekt razvijati jako povoljna za realizaciju te da bi ovaj projekt bio jako uspješan isplativ.

Ovaj pilot projekt donio bi pozitivne promjene za stanovnike ruralnih područja. Razvoj ruralnih područja pomaže očuvanju lokalnog identiteta, tradicije i običaja, štiti okoliš, jača autohtonu, tradicijsku i ekološku proizvodnju na osnovi održivoga razvoja.

IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Marija Bumbak

Matični broj studenta: 0234042622

Naslov rada: Projekt pokretanja socijalne tvornice i kuće za odmoru funkciji razvoja ruralnog područja šibensko-kninske županije

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

---

11. POPIS LITERATURE

KNJIGE

1. Pavičić i suradnici: (2014.). Osnove strateškog marketinga, Zagreb: Školska knjiga
2. Hauc, A. (2007). Projektni menadžment i projektno poslovanje. Zagreb: M.E.P. Consult
3. Kuka Ermin, (1992.) Menadžment ljudskih resursa UDK 005.331.5 Stručni rad

INTERNETSKI IZVORI

1. Službene stranice Europskog Parlamenta. URL: <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2020-01066-00-00-AC-TRA-HR.docx/content> (pristupano 18.10.2021.)
2. Službene stranice Europskog Parlamenta. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/hr/headlines/society/20210414STO02006/koja-surjesenja-za-smanjenje-broja-stanovnika-u-europskim-regijama> (pristupano 18.10.2021.)
3. Državi zavod za statistiku Republike Hrvatske: URL: https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/firstres/htm/H11_Zup34_0957.html (pristupano 18.10.2021.)
4. Razvojna agencija Šibensko-kninske županije. URL: <http://www.rra-sibenik.hr/stranice/o-ruralnom-razvoju/59.html> (pristupano 18.10.2021.)
5. Službene stranice Europske Unije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_hr (pristupano 18.10.2021.)
6. Službene stranice Grada Drniša. URL: https://www.drnis.hr/images/25_strategija_razvoja/2017/03_15/Strategija_Drnis_Izmjene_i_dopune_09032017.pdf (pristupano 18.10.2021.)
7. Bistričić, A.: op. cit, str. 100.; Ana Hlača. URL: <https://www.pfri.uniri.hr/knjiznica/NG-dipl.LMPP/267-2014.pdf> (pristupano 26.10.2021.)
8. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. URL: <https://www.dzs.hr/> (pristupano 26.09.2021.)
9. Službene internetske stranice Europske Unije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_hr (pristupano 26.09.2021.)

10. European Network for Rural development. URL: https://enrd.ec.europa.eu/policy-in-action/rural-development-policy-figures/priority-focus-area-summaries_en (pristupano 26.09.2021.)
11. Službene stranice Europske Komisije. URL: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_en#overview (pristupano 26.09.2021)
12. Razvojna strategija Šibensko-kninske županije. URL: <http://www.rra-sibenik.hr/upload/stranice/2018/12/2018-12-10/104/razvojnastrategijasibenskogninskezupanije42019.pdf> (pristupano 26.09.2021.)
13. Hrvatska obrtnička komora. URL: http://infos.hok.hr/faq/f_tehnicka_pitanja/f2_organizacija_rada/mtu_u_proizvodnji_i_prometu_prehrambenih_proizvoda (pristupano 26.09.2021.)
14. Zakon.poslovna.hr URL: <https://zakon.poslovna.hr/public/pravilnik-o-uvjetima-koje-moraju-ispunjavati-prostorije-za-proizvodnju-i-promet-namirnica-i-predmeta-opce-uporabe/18863/zakoni.aspx> (posjećeno 27.09.2021.)
15. Minimalni tehnički uvjeti. URL: <https://minimalnitehnickiuvjeti.hr/nakon-pocetka-poslovanja-ispunjavanje-zakonskih-obveza/> (pristupano 26.09.2021.)
16. Montaznakuca.blogspot. URL: <http://montaznakuca.blogspot.com/2014/09/kako-se-pravi-montazna-kuca.html> (pristupano 26.09.2021.)
17. Inoprem. URL: <https://www.inoprem.hr/pvc-stolarija-inoprem-pocetna/pvc-prozori/izo-staklo-dvoslojno-i-troslojno/> (pristupano 26.09.2021.)
18. Termorad. URL: <https://termorad.hr/obnovljivi-izvori-energije-2/> (pristupano 26.10.2021.)
19. Rukavina, Ivana. URL: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/velegs:490/preview> (pristupano 26.09.2021.)
20. Hillson, D. (2014). How risky is your project — And what are you doing about it? Paper presented at PMI® Global Congress 2014—North America, Phoenix, AZ. Newtown Square, PA: Project Management Institute. URL: <https://www.pmi.org/learning/library/risky-project-doing-it-9351> (pristupano 26.10.2021.)
21. Marketing fancier. URL: <https://marketingfancier.com/analiza-trzista-swot-pestle/> (pristupano 26.09.2021.)
22. Smith, L. W. (2000). Stakeholder analysis: a pivotal practice of successful projects. Paper presented at Project Management Institute Annual Seminars & Symposium, Houston, TX. Newtown Square, PA: Project Management Institute. URL: <https://www.pmi.org/learning/library/stakeholder-analysis-pivotal-practice-projects-8905> (pristupano 26.10.2021.)

23. Poslovni forum. URL: <http://www.poslovniforum.hr/novo/istrazivanje-analiza-trzista.asp> (pristupano 27.09.2021.)
  24. Odjel za kulturologiju Smjer: kulturalni menadžment, Poglavlje br.3/3 2011./2012. URL: <https://pdfcoffee.com/projekt-i-projekt-ni-menadment-pdf-free.html> (pristupano 26.10.2021.)
25. VDOKUMENTS; PM1 skripta. URL: <https://vdocuments.mx/pm1-skripta.html> (pristupano 26.10.2021.)
  26. VDOKUMENTS; PM1 skripta. URL: <https://vdocuments.mx/pm1-skripta.html> (pristupano 26.10.2021.)
27. Virtualna učionica 10, Specijal EUčionica (2013.): „Faze projektnog ciklusa koje olakšavaju njegovu provedbu“, Večernji list d.o.o., Zagreb, dostupno na: <http://www.vecernji.hr/eucionica/faze-projektnogciklusa-koje-olaksavaju-njegovu-provedbu-570417> (pristupano 26.10.2021.)
28. Centar za civilno društvo i neprofitni menadžment. URL: <https://csnm.kku.ac.th/learning/course/module/lesson/108-objective-tree-analysis> (pristupano 26.10.2021.)
29. ProjectManager. URL: <https://www.projectmanager.com/work-breakdown-structure> (pristupano 26.10.2021.)
30. Darko Jureković, URL: https://www.mobilnost.hr/cms_files/2017/10/1507123464_06-jurekovic-upravljanje-promjenama-i-rizicima.pdf (pristupano 25.10.2021.)
  31. Issuu.com, (2013). Praktični menadžment 6, URL: <https://issuu.com/vsmti/docs/pm6/53> (pristupano 25.10.2021.)
32. Odjel za kulturologiju, kulturalni menadžment Poglavlje br.3/3 2011./2012. URL: <https://pdfcoffee.com/projekt-i-projekt-ni-menadment-pdf-free.html> (pristupano 25.10.2021.)
33. Hrvatska obrtnička komora. URL: <https://www.hok.hr/novosti-iz-hok/godisnji-obracun-poslovanja-obrtnika-i-slobodnih-zanimanja-obveznika-poreza-na-dohodak-za-2020> (pristupano 26.10.2021.)

POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

Slika 1 Demografska revitalizacija kao posljedica ostvarenja specifičnih razvojnih ciljeva...	12
Slika 2 Namirnice.....	13
Slika 3 Tlocrt "Tvornice".....	16
Slika 4 Primjer konstrukcije klasične drvene montažne kuće.....	20
Slika 5 Koncept kuće za odmor.....	22
Slika 6 Unutarnji raspored kuće.....	22
Slika 7 Ploča za označavanje vrste i kategorije objekta u domaćinstvu.....	23
Slika 8 WBS.....	38
Slika 9 Project Libre.....	40
Slika 10 Projektna organizacija.....	51
Tablica 1 SWOT analiza.....	27
Tablica 2 PESTLE analiza.....	29
Tablica 3 STAKEHOLDER analiza.....	30
Tablica 4 Analiza rizika.....	45
Tablica 5 Izvori financiranja.....	46
Tablica 6 Osoblje.....	46
Tablica 7 Kratkotrajna imovina.....	47
Tablica 8 Dugotrajna imovina.....	47
Tablica 9 Amortizacija.....	48
Tablica 10 Plan prihoda.....	49
Tablica 11 Plan rashoda.....	50
Tablica 12 Račun dobiti i gubitka.....	50

ŽIVOTOPIS

Marija Bumbak

☎ (+385) 9050308

✉ Email address: marija.bumbak@outofthebox-international.org

📍 Address: Bili Brig 48, Brodarica, 22000 Šibenik (Croatia)

EDUCATION AND TRAINING

Hotel and tourism technician

Tourism and hospitality school [2006 – 2010]

Address: Ul. Ante Šupuka 29, 22000 Šibenik (Croatia)

<http://ss-turisticko-ugostiteljska-si.skole.hr/>

The hotel and tourism technician acquires a very broad knowledge required to work in hotels, hotel companies, travel agencies and other similar companies engaged in tourism activities with a very strong foreign language learning.

Bachelor of economics, bacc. oec.

Baltazar Zaprešić Polytechnic [2013 – 2017]

Address: Ul. Vladimira Novaka 23, 10290 Zaprešić (Croatia)

<https://www.bak.hr/hr/o-nama>

Knowledge and understanding of various segments of culture and society, and topics such as the management of institutions and projects in the field of culture; organization of cultural institutions and projects; the relationship between culture and economy; marketing in culture; IT programs and other tools used in contemporary cultural management.

Internship

Prosperikon association [02/2015 – 06/2015]

Address: Hrgovići ul. 83, 10000 Zagreb (Croatia)

<http://prosperikon.hr/>

The Prosperikon association was founded for the purpose of promoting and continuously developing project and tourism management and cultural managers, as well as developing the quality of work on projects in these areas. The Association develops project proposals for applications to national and EU funds as a holder or partner, as well as consulting and organizing business that it provides to partner organizations. Activities include encouraging, developing and implementing educational projects for all age groups, with special emphasis on young and socially vulnerable groups, with the aim of raising the quality of cultural, project and tourism management. I worked as a researcher, prepared tender documents and communicated with external collaborators.

Erasmus semester - Business management

Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas [02/2016 – 06/2016]

Address: Saulėtekio al. 11, 10223 Vilnius (Lithuania)

<https://vilniustech.lt/>

The program integrates management, control and accounting, information management as a strategic resource and other relevant subjects.

Expert specialist in project management (expert spec. oec.)

Baltazar Zaprešić Polytechnic [2018 – Current]

Address: Ul. Vladimira Novaka 23, 10290 Zaprešić (Croatia)

<https://www.bak.hr/hr/o-nama>

Project start up and project management. Preparation and management of complex projects in all types of organizations from the for-profit and non-profit sector. Preparing and managing projects for the use of external funds, in particular EU funds. Business plan development, use of PM IT tools.

Erasmus + Internship

Out of The Box International [08/2019 – 12/2019]

Address: Rue de la Roue 17, 1000 Brussels (Belgium)

<https://outofthebox-international.org/>

Certified Head of preparation and implementation of EU projects

The Libar Public Open University [02/2020 – 06/2020]

Address: Draga 1, 22000 Šibenik (Croatia)

<http://www.libar.net/>

WORK EXPERIENCE

Tourism and catering sector

[2010 – 2019]

City: Šibenik

Country: Croatia

Through nine years of working in the tourism and hospitality sector, I have worked as a waitress, receptionist, shift manager, and organizer of large events.

Project assistant

Out of The Box International [11/2020 – Current]

City: Brussels

Country: Belgium

Large organization development strategies, data analysis and reporting. Writing project applications and implementing EU funded projects. Event organization and communication. Assisting the director in other related tasks of project administration.

LANGUAGE SKILLS

Mother tongue(s):

Croatian

Other language(s):

English

LISTENING C2 READING C2 WRITING C2

SPOKEN PRODUCTION C2 SPOKEN INTERACTION C2

Italian

LISTENING B1 READING B1 WRITING A2

SPOKEN PRODUCTION B1 SPOKEN INTERACTION B1

German

LISTENING B1 READING A2 WRITING A1

SPOKEN PRODUCTION A2 SPOKEN INTERACTION A2

Spanish

LISTENING C2 READING B1 WRITING A1

SPOKEN PRODUCTION B2 SPOKEN INTERACTION B2

DIGITAL SKILLS

Microsoft Office / Microsoft Word / Microsoft Excel / Social Media / Microsoft Powerpoint / Google Drive